

Samledokument for innspill til
kommuneplanen ved offentlig
ettersyn

Offentlige instanser

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Se sist i brevet

Moss kommune - Innsigelse og faglige merknader til forslag til ny kommuneplan 2019 - 2030

Vi viser til deres oversendelse datert 01.07.2019 med høring av forslag til ny kommuneplan, samfunnsdel og arealdel 2019-2030, for nye Moss kommune.

Vi mener forslaget til kommuneplan for nye Moss kommune i all hovedsak følger opp nasjonale forventninger og politikk, og retningslinjene i fylkesplan for Østfold. Kommuneplanens samfunnsdel har mange gode mål, delmål og strategier. Vi savner imidlertid mer informasjon og diskusjon om hvordan delmålene og strategiene skal gjennomføres og nås. Vi stiller også spørsmål om samfunnsdelen på enkelte områder kan være litt vel generell og ha gode mål og strategier uten at det blir konkret eller målbart om målene nås.

Vi mener det gjøres flere gode grep i arealstrategien i samfunnsdelen og kommuneplanens arealdel. Det er gode intensjoner og mål i arealdelen, men vi stiller spørsmål om planbestemmelsene på enkelte områder kunne ha vært mer utfyllende og detaljerte for å kunne gi kommunen tilstrekkelig styringsmulighet til å nå målene. Det er positivt at det tilbakestilles til LNF-formål områder ved Kambo og Halmstad som i dag er avsatt til utbyggingsformål i gjeldende kommuneplaner.

Vi fremmer innsigelse til planforslaget da vi mener det er usikkert om risiko- og sårbarhetsanalysen og konsekvensutredningen gir tilstrekkelig grunnlag for planleggingen. Pga. manglende dokumentasjon og utredninger er samfunnssikkerhet ikke fremmet på tilstrekkelig måte.

Fylkesmannen fremmer innsigelse til omfanget av foreslått areal LNF-område for spredt næringsbebyggelse på Skallerød, Jeløya. Vi fremmer også innsigelse til bestemmelsen for LNF-område med spredt næringsbebyggelse, § 26.2, fordi bestemmelsen ikke gir tilstrekkelig styring med hva og hvor mye som tillates.

Vi ga innspill til planarbeidet, i vårt brev datert 29.01.2018. Vi viser også til regionalt planmøte den 09.04.2019 og 03.09.2019 der kommuneplanen ble presentert.

Fylkesmannen er fagmyndighet innen landbruk, miljøvern, helse og samfunnssikkerhet, og skal se til at barn og unges interesser blir ivaretatt i planleggingen. Fylkesmannen skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Fylkesmannens hovedfokus i høringsprosessen er å ivareta nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen.

Kommuneplanens samfunnsdel

Nye Moss kommune har vedtatt «Mangfoldige Moss – skapende, varmere, grønnere» som visjon for den nye kommunen. I forslaget til ny samfunnsdel er levekår og folkehelse, miljø og klima og verdiskaping og kompetanse valgt som prioriterte satsningsområder. I tillegg har samfunnsdelen en areal- og transportstrategi. Det er vedtatt at Paris-avtalen og FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for planarbeidet.

I samfunnsdelen er det satt hovedmål innenfor hvert fokusområde. Videre er dette delt opp i delmål «Slik vil vi ha det» og strategier «Slik gjør vi det». Det fremgår av saksutredningen til politisk behandling i fellesnemnda at kommuneplanen skal ha en handlingsdel som revideres årlig. Handlingsdelen er ikke en del av planforslaget som fremmes til behandling nå, men skal utarbeides sammen med økonomiplanen.

Vurdering

Vi mener forslaget til samfunnsdel har mange gode mål, delmål og strategier. Vi savner imidlertid mer informasjon og diskusjon om hvordan delmålene og strategiene skal gjennomføres og nås. En hovedutfordring for kommunens videre planarbeid ligger i å få konkretisert hva de skal prioritere, for hvem (hvilke grupper), hvordan og når? Dette skal gjøres i handlingsdelen og økonomiplanen, men disse gjennomgår ikke samme grundige innspills- og høringsprosess som kommuneplanen. Mange tiltak vil også kunne være beskrevet i kommunedelplaner, men det fremgår ikke av oversendelsen hvilke dette er. Det blir for øvrig en del av den kommende planstrategien å få en oversikt over hvilke planer som finnes og hvilke som skal revideres eller utarbeides nye.

For å kunne vurdere hvordan en plan fungerer bør målene og strategiene formuleres slik at det er målbart om målene faktisk nåes og om strategiene følges eller virker. Vi stiller spørsmål om samfunnsdelen på enkelte områder kan være litt vel generell og ha gode mål og strategier uten at det blir konkret eller målbart om målene nåes. Slik de står nå stiller vi spørsmål om de kan bli vanskelige å operasjonalisere i handlingsdel, økonomiplan og i arbeidet med arealdelen.

Om kunnskapsgrunnlaget

Det står i planprogrammet til kommuneplanarbeidet bl.a. at Moss har store boligsosiale utfordringer, frafall fra videregående opplæring og forebyggbare sykdommer. Kommunen har også en høy andel innbyggere med økonomiske utfordringer. Rygge kommune har bl.a. særlige utfordringer på levekårsområdet, med f.eks. et høyt antall unge uføre. Frafall fra videregående opplæring er høyt og tiltak er iverksatt. Både Moss og Rygge har mangel på omsorgsboliger og fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte.

I forslaget til samfunnsdel står det i kapittelet om levekår og livskvalitet at Moss er inne i en positiv trend hvor flere fullfører videregående skole og færre unge er arbeidsledige. Dette er bra, men det fremgår ikke vurderinger av om dette er en mer langvarig trend, om hvilke tiltak som er satt i verk for å bidra til denne positive trenden, hvordan tiltakene som er satt i verk fungerer osv.

Vi må forutsette at kommunen har utarbeidet et skriftlig kunnskapsgrunnlag/oversiktsdokument som danner grunnlag utformingen av målene og prioriteringene av innsatsen – på kort og lengre sikt. De nevner at de har utfordringer innen sysselsetting, helse og tjenestebehov, men hva – rent konkret – består dette i - og for hvem (særlig)? Det finnes kanskje et vedlegg til planforslaget som sier noe mer om utfordringsbildet? I så fall bør det henvises til dette dokumentet i planforslaget også. Vi stiller også spørsmål om det bør synliggjøres og innarbeides noe fra resultatene av UngData – undersøkelsen eller andre ev. innbyggerundersøkelser, oppsummeringer/konklusjoner fra «medvirkningsoppleggene» osv.

Om medvirkning

Det fremkommer at medvirkningen har vært bred, men det er ikke særlig tydelig om dette også gjelder for marginaliserte innbyggergrupper som innvandrere, eldre, grupper som av ulike grunner står utenfor arbeid, grupper med ulike funksjonsnedsettelse m.fl. Hvilke sårbare grupper har kommunen, og hvordan tenker de (helt konkret) at det skal fokuseres på dem? Planforslaget sier mye om at «alle skal med», men er lite konkrete på hva det vil si når det kommer til konkrete tiltak innen arbeid/sysselsetting, utdanning, bolig, integrering, inkludering, mangfold, tilhørighet og trygghet osv. Det skal etableres flere lokale arbeidsplasser, men gjelder det for de med særlig behov for bistand/tilrettelegging også? Hvis så, bør det fremkomme som en viktig del av arbeidet med sosial utjevning, økt integrering og mangfold.

Om utjevning av sosiale og helsemessige ulikheter

Det står at kommunen fortsatt må jobbe med utjevning av sosiale helseforskjeller, men lite om hva har dette arbeidet konkret har bestått i – så langt? Hva har vært vellykket og skal fortsette, og hva skal ev. endres eller satses mer på? Hva er gode barnehager og skoler, og hva har barn og unge og deres foreldre selv sagt at bør prioriteres i det videre arbeidet?

Om videre oppfølging og gjennomføring

Avslutningsvis i kapittelet om oppfølging sies det at det skal utarbeides en ny felles plan for folkehelse med prioriterte satsingsområder. Å lage en egen folkehelseplan kan, dersom den forankres på kommuneplannivå og «eies» av alle sektorene, være et godt grep for konkretisering og videreføring av mer overordnede mål og strategier i samfunnsdelen. Den kan også bidra til god involvering i alle sektorer mht. deres ansvar og oppgaver etter folkehelseloven («Helse i alt vi gjør» - prinsippet, alle sektorer må bidra osv.).

Kommuneplanens arealdel

Arealdelen skal bygge på den vedtatte visjonen for kommunen og målene og areal- og transportstrategien i samfunnsdelen. Areal- og transportstrategien tar for seg fire fokusområder: Boligbygging og nærmiljø, Vern av dyrket mark, kulturminner, kultur- og naturlandskap, Bærekraftige transportløsninger og Næring og tjenesteyting.

Det er i utgangspunktet kommunen selv som bestemmer hvordan arealene skal brukes, så lenge arealbruken er innenfor rammene av nasjonal og regional politikk. Kommunen har også ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vi mener kommunen har mange gode intensjoner og målsettinger for planarbeidet slik de er beskrevet i arealstrategien i samfunnsdelen og i planbeskrivelsen. Det gjøres også enkelte grep for å følge opp målene med en mer kompakt by og tettstedsutvikling og reduserte klimagassutslipp. Vi stiller imidlertid spørsmål om planbestemmelsene er utfyllende og detaljerte nok til å gi kommunen

den styringen den behøver for å kunne nå målsettingene. Det er positivt at kommunen tilbakefører til LNF-formål områder ved Kambo og Halmstad som i dag er avsatt til utbyggingsformål. Selv om områdene har vært satt av til utbyggingsformål tidligere, mener kommunen nå at en utbygging på disse arealene ikke er i tråd med målsettingene i den nye arealstrategien. Vi støtter denne vurderingen.

Kommunen har laget et temakart med langsiktig utbyggingsgrense, jf. retningslinje 1.1.18 i fylkesplan for Østfold. Det ligger store arealer innenfor den langsiktige grensa som er blant annet er viktige av hensyn til jordvern, natur og klima. Vi vil påpeke at utbyggingsgrensa er en «ytre mulighetslinje» for utbyggingsareal, og at det innenfor denne ligger betydelig større arealer enn det er aktuelt å avsette til utbygging fram til 2050. Det er også en klar forutsetning i fylkesplanen at nye arealer med dyrka og dyrkbar mark innenfor grensa ikke skal kunne omdisponeres. Langsiktig grense er ikke juridisk bindende og er satt i et langt tidsperspektiv, og Fylkesmannen understreker at vi vil kunne gå imot fremtidige arealplaner som er i konflikt med viktige nasjonale og regionale føringer.

Jordvern

Det er positivt at nasjonale mål og føringer for jordvern er innarbeidet som overordna føring sammen med FNs bærekraftsmål, og at jordvernhensyn er lagt til grunn for arealinnspill og konsekvensutredninger. Revidert nasjonal jordvernstrategi ble vedtatt av Stortinget i 2018. Landbruksdirektoratet har også laget en nettside med veiledning om jordvern og landbruk i kommunal planlegging der de nasjonale føringene er tilgjengelige. Vi viser også til «jordvernbrevet» av 01.10.2018 der krav til alternativer til utbygging på både dyrka og dyrkbar jord er vektlagt.

Kommunen har fulgt opp nasjonale og regionale føringer for jordvern, og har i hovedsak ikke lagt inn nye arealforslag på dyrka jord. Vi har noen merknader om å ivareta jordvern, matproduksjon og kulturlandskap for noen arealforslag og til bestemmelser til LNF-områder, jf. også merknadene nedenfor til planbestemmelse § 26.2.

Halmstad

Det er bra at om lag 160 dekar med tidligere avsatte byggeområder på dyrka jord og dyrkbar skog, er foreslått endret tilbake til LNF-formål. Det framgår av planen at det fortsatt er en betydelig utbyggingsreserve i området. Kommunen bør derfor vurdere om flere avsatte byggeområder kan tas ut av hensyn til jordvern. Jordbruksområdene her har nasjonal og regional verdi for matproduksjon.

Vi forventer at kommunen innarbeider rekkefølgekrav for byggeområdene i Halmstad som sikrer god arealutnytting og at det bygges innenfra og ut i tettstedet i samsvar med i fylkesplanen, blant annet retningslinjene 1.2-1.6.

«Lille Rygge» – nytt boligområde i jordbruksområde sydvest for Halmstad

Området er omgitt av fulldyrka jord, men har noe eksisterende bebyggelse og er i dag regulert til kombinerte næringsformål. Det er foreslått å endre dagens arealformål til boligbebyggelse. Vi har ingen merknader til dette, men er betenkt over at boligområdet kan føre til økt utbyggingspress i et sammenhengende jordbruksområde og kulturlandskap. Vi forventer derfor at jernbanen fortsatt vil være en utbyggingsgrense mot vest.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til plan- og bygningsloven § 4-3. Vi ser det som positivt at kommunen har valgt å videreføre fire scenario fra helhetlig ROS som en fortsettelse på det systematiske arbeidet med samfunnssikkerhet. Risiko- og sårbarhetsanalysen har

en del mangler, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap stiller i sin veileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» flere kvalitetskrav. Blant disse er krav til at alle kilder, forutsetninger og resonnementer bak konklusjoner skal være dokumenterte og etterprøvbare. I risiko- og sårbarhetsanalysen kan man ikke finne noe dokumentasjon på hva som ligger bak de foretatte vurderingene på enkelte scenario. Det bidrar til å skape usikkerhet om området er egnet for utbygging, samt utredet på en god nok måte.

Det stilles også et kvalitetskrav som sier at planområdet og utbyggingsformålet skal beskrives, noe som kun har blitt gjennomført i konsekvensutredningen. Kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse er sammenstilt for samtlige utbyggingsområder, og vurderinger med sannsynlighet og konsekvens blir svært generelle. Et eksempel er scenarioet «kvikkleire» hvor analysen skiller mellom områder som har ulike risikoklasser for kvikkleireskred, men samtlige har lik risiko. Det resulterer i at risikoen for hvert enkelt område ikke utredes på en god nok måte. Det foreligger heller ingen forklaring på hva de ulike sannsynlighetskategoriene innebærer, annet enn «liten sannsynlighet, middels sannsynlighet mv.». Dokumentasjon på kategoriens betydning må konkretiseres.

I kommunens analyse er storulykke/industriulykke identifisert som et mulig scenario, men her er det kun fokus på Rockwool. Enkelte områder som vil kunne være aktuelle for utbygging befinner seg også på Kambo, hvor det eksisterer storulykkebedrifter. Disse ser ikke ut til å ha blitt vurdert, og det er heller ikke dokumentert om det foreligger noen utredninger på dette området. Det bør dokumenteres om utredninger eller vurderes, siden risikoen for eksempelvis forurensning og hendelser som involverer transport med farlig gods kan være større.

I konsekvensutredningen har kommunen beskrevet de enkelte planområder på en god og oversiktlig måte, og det samme gjelder dokumentasjonsgrunnlaget som ligger til grunn for de vurderinger som er gjort. På samfunnssikkerhetsområdet er konsekvensutredningen svært grov. Risiko er identifisert som et eget scenario, som vil si at det er en felles kategori for flere risikoer, som eksempelvis flom, skred og havnivåstigning. Bruk av en felles kategori kan skape en konsekvens som ikke er tilstrekkelig dersom et område innehar flere risikoer. Risikoen vil på bakgrunn av dette ikke identifiseres på en tilstrekkelig måte, siden man ikke fordyper seg på den enkelte konsekvens. Utredningen mangler også beskrivelser av hva de ulike konsekvenskategoriene innebærer, samt at det ikke er foretatt noen vurderinger av samfunnssikkerhet på de områder risikoen har vært høyere enn grønt nivå.

På enkelte områder er det også kun konkludert med at det ikke er noen kjente risikoer i området, og samfunnssikkerhet er dermed ikke blitt vurdert godt nok. Samfunnssikkerhet og sårbarhet er lite vurdert, grunnet at det kun er konklusjoner som beskrives og ikke de vurderinger som ligger bak. Når både ROS-analysen og konsekvensutredningen er grov, vil ikke risikoen for de enkelte områder identifiseres på en tilstrekkelig måte. Den reelle risikoen blir ikke representert, samt at det foreligger manglende samsvar mellom analysen og utredningen.

Vi mener det foreligger manglende dokumentasjon og utredninger, og at samfunnssikkerhet derfor ikke er fremmet på en tilstrekkelig måte. Basert på de overnevnte vurderingene, er det usikkert om risiko- og sårbarhetsanalysen og konsekvensutredningen gir tilstrekkelig grunnlag for planleggingen. På bakgrunn av dette fremmes **innsigelse** til planforslaget.

Til planbestemmelsene

Vår generelle vurdering er at planbestemmelsene er overordnet og gir til dels færre avklaringer enn gjeldende kommuneplaner. Kombinert med at kommunedelplanene for Høyda og Halmstad ikke skal videreføres ber vi om at kommunen gjør en vurdering av om det er nødvendige virkemidler i

disse som bør tas med inn i kommuneplanen.

§ 1.2 Forholdet mellom kommuneplan og eldre kommunedelplaner

Vi registrerer at kommunen ikke ønsker å videreføre kommunedelplanene for Høyda og Halmstad. Vi ber kommunen vurdere om det er detaljer i planbestemmelsene her som nå blir borte og som ev. bør tas inn i kommuneplanen.

§ 4.2 og 4.3 Veier, gatelys, el-forsyning, avfallshåndtering m.m.

Her er det flere steder formuleringer som «høy estetisk og materialmessig kvalitet», «god estetikk» og «visuell forsøpling». Det er bra at kommunen ønsker å ha fokus på estetikk i omgivelsene, dette følger også av både plan- og bygningslovens formål og av den europeiske landskapskonvensjonen som Norge har sluttet seg til. Formuleringene åpner imidlertid for en stor grad av skjønn og vi ber kommunen vurdere å konkretisere eller eksemplifisere hva som legges i formuleringene. Dette kan f.eks. gjøres som en estetikkveileder eller gjennom retningslinjer til kommuneplanen.

§ 7 Lokalisering av arbeidsplasser

Det er bra at planbestemmelsene følger opp fylkesplanens bestemmelser om lokalisering av arbeidsplasser. Vi ber imidlertid kommunen tydeliggjøre at det kun er når det er et lokalt behov som skal dekkes at arbeidsplassene kan lokaliseres i områdesentrene.

§ 10 Lekeplasser og uteoppholdsarealer

I bestemmelsens fjerde avsnitt står et at arealer brattere enn 1:3 eller smalere enn 5 meter ikke skal regnes med i dekning av arealkrav. I rundskriv T-2/08 Om barn og planlegging står det på s. 21 at arealer smalere enn 10 meter ikke skal regnes med. Vi kan ikke se av oversendelsen hvorfor det skal aksepteres at smalere arealer enn dette skal inngå. Videre står det der også at støyutsatte arealer med mer enn 55 dBA ikke skal inngå. Areal avsatt til kjørevei, parkering, fareområder og arealer belagt med restriksjoner som hindrer barns frie lek, skal heller ikke regnes med. Vi forventer at kommunen følger opp rundskriv T-2/08 og Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging. Grensene til hvilke arealer som ikke skal telle med i dekning av arealkrav må økes fra 5 til 10 meter og det må tas inn krav til støy og andre arealkrav, jf. T-2/08.

§ 12 Parkering

Det er i kommuneplanbestemmelsen gitt minimums- og maksimumskrav til antall parkeringsplasser for boliger, mens det for øvrige formål skal fastsettes maksimalt antall parkeringsplasser i reguleringsplan, jf. § 12 fjerde avsnitt. Vi ber kommunen i kommuneplanen også sette krav til maksimalt antall parkeringsplasser til andre arealbruksformål som forretningsområder, næringsområder (industri, lager mm.), offentlig og privat tjenesteyting (skoler, barnehager, alders- og sykehjem). Vi ber kommunen vurdere å ta inn krav om at det skal vurderes parkering i kjeller ved detaljplanlegging av større og/eller sentrale utbyggingsområder for å sikre en mer effektiv arealbruk, jf. også vår merknad nedenfor til bestemmelse § 19.

§ 13.2 Støy

Det er bra at støyretningslinjen T-1442/2016 skal legges til grunn ved planlegging og bygging til støyfølsom bruk og støyende virksomheter. Vi ber imidlertid om at det vises til tabell 3 i støyforskriften da det er her de faktiske grenseverdiene for støy står.

Vi stiller spørsmål om ikke siste avsnitt i § 13.2 bør flyttes opp slik at det blir et nytt avsnitt nummer to i stedet for at det står under overskriften «Støy fra bygge- og anleggsvirksomhet». Avsnittet bør gjelde generelt, og ikke kun fra bygge- og anleggsvirksomhet.

§ 14.2 Terrengtilpasning

Det er bra at det er tatt inn bestemmelse om terrengtilpasning og at det skal søkes å tilpasse bygningene til terrenget i stedet for omvendt. Vi ber kommunen vurdere å ta inn en bestemmelse om at det for større tiltak bør legges frem et masseregnskap som kan si noe om hvordan massebalansen i prosjektet er og hva som skal skje med ev. overskuddsmasser.

I bestemmelsens siste avsnitt står det at viktige stier/barnetråkk skal sikres og at dette gjelder «hovedstier fra boligområder til offentlige funksjoner, samt hovedadkomster til større grøntområder/marka». Vi stiller spørsmål om hvorfor dette skal begrenses til hovedstier/-adkomster, dessuten kan det skape unødig diskusjon hvorvidt en sti er en hovedsti eller bare en «vanlig» sti. Vi ber kommunen se nærmere på dette.

§ 19 Bebyggelse og anlegg og sentrumsformål

I bestemmelsen står det at «Arealer for byggeformål skal utnyttes effektivt». Vi forutsetter at kommunen konkretiserer hva som menes med effektivt og tar inn bestemmelser om dette. Det er f.eks. ikke satt krav til minimum utnyttingsgrad eller til parkering i kjeller, noe som begge er tiltak for å kunne sikre mer effektiv arealbruk. Vi ber kommunen se nærmere på dette.

Det er ikke spesifisert hva som ligger inne av bruk innenfor arealformålene bebyggelse og anlegg eller sentrumsformål. Begge disse arealbruksformålene er større «sekkeposter» som kan romme mange ulike typer av bruk. Vi forventer at kommunen spesifiserer dette noe mer for enkelte delområder.

§ 20 Byggeområde for boliger

Bestemmelsen bærer preg av å ta utgangspunkt i og være tiltenkt områder for eneboliger. Den må forstås å gjelde for både eksisterende uregulerte boligområder og områder satt av til fremtidig boligbebyggelse. Det er krav til utarbeidelse av reguleringsplan på nye boligområder, og kommuneplanens bestemmelser skal i utgangspunktet følges opp i detaljplanleggingen. Vi har ikke gått igjennom plankartet i detalj for nye utbyggingsområder for boliger, men er betenkt over at det ikke åpnes opp for mer enn maksimalt 25-30 % BYA på områder som ligger relativt sentralt og med akseptable avstander til kollektivknutepunkt, jf. også kommunens egen arealstrategi. Vi vil anta at det ikke er mangel på eneboliger i Moss og Rygge, og at det derfor bør være leilighetsbygg det må legges til rette for. Vi forventer derfor at utnyttingsgraden økes, og at det også kan legges til rette for mer arealeffektive boligformer som f.eks. lavblokk. Alternativt kan det åpnes for at det i reguleringsplan kan tillates høyere utnyttelse enn det kommuneplanen legger opp til.

§ 22 Byggeområder for næring

Bestemmelsens første avsnitt bør også vise til planbestemmelsen § 7 om lokalisering av arbeidsplasser. Vi stiller spørsmål om det i kommuneplanen bør angis noe om hvilke typer næringer som kan tillates på de ulike delområdene som ikke allerede er regulert, eller ev. om det ønskes en endring i type næringsvirksomhet.

Vi kan ikke se at det er gitt bestemmelser om utnyttingsgrad og effektiv arealbruk på næringsområder. Vi forutsetter at dette blir gjort.

§ 24 Kombinert bebyggelse og anlegg

Det fremgår ikke av bestemmelsen hvilke arealbruksformål det er en kombinasjon av. Vi ber om at dette blir spesifisert. Det må også tas inn krav til minimum og maksimum utnyttingsgrad på områdene for å sikre at det blir en effektiv arealbruk.

§ 26.2 Areal for spredt næringsbebyggelse

Det er satt av 4 områder i planen til LNF-formål der spredt næringsbebyggelse er tillatt. Dette er Skallerød på Jeløya, Carlberg, Nærum og Huggenes. Det kan der legges til rette for en begrenset videreutvikling av eksisterende næringsvirksomhet.

Det står i forslaget til bestemmelse at «Utvidelse av næringsvirksomhet krever dispensasjonssøknad». Noe av hensikten med å etablere LNF-områder der spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse er tillatt, er at man ved søknad om tiltak skal kunne gå direkte til byggesaksbehandling av tiltaket. Dette betinger imidlertid at formålet, bebyggelsens omfang og lokalisering er angitt i arealplan. Plankartet angir lokalisering, men det må tas inn krav om at tiltaket ikke skal berøre dyrket mark, kulturminneinteresser, sårbart eller viktig naturmangfold, ha godkjent vann- og avløp, avkjøringstillatelse osv. når disse interessene ikke er avklart gjennom arealavgrensningen i plankartet. Vi mener at planen også må angi hvilken næring som aksepteres innenfor hvert enkelt delområde og hvor store ev. bygninger for næringsaktiviteten som kan tillates. Først da vil lovkravet til formål, omfang og lokalisering kunne være oppfylt.

For flere av områdene avsatt til spredt næringsbebyggelse er området i plankartet også angitt med hensynsoner. Dette er regionalt viktig kulturlandskap (Skallerød), kulturmiljø (Carlberg og Nærum), infrastruktursone og båndleggingssone (Carlberg) og gul støysone (Huggenes og delvis Nærum). Det fremgår ikke av planforslaget hvordan hensynet til de interessene som hensynssonene skal ivareta er vurdert opp mot en ev. videreutvikling av næringsvirksomheten.

Vi mener at nasjonale og regionale føringer for dyrka og dyrkbar jord må ivaretas bedre for områder som foreslås avsatt til LNF for spredt næring. Vi forventer derfor at kommuneplankartet ikke omfatter arealer med dyrka eller dyrkbar jord for områder med dette formålet. Dersom ikke plankartet endres, må vi forutsette at det tas inn i bestemmelsene til planen at dyrket mark ikke skal bli berørt ved en ev. utvidelse av eksisterende aktivitet.

Moss og Rygge, i likhet med andre kommuner i Østfold og Viken, er under et stort press om videre etablering og utbygging av næringsvirksomhet. Moss og Rygge er imidlertid også svært viktige jordbruksområder. Det må derfor tilstrebes tydelige avgrensninger og skiller mellom by- og tettstedsområder og de omkringliggende landbruksområdene. Vi mener dette vil være med på å redusere utbyggingspresset og potensielle konflikter mellom aktiv landbruksdrift og andre interesser. Det er derfor viktig å styre et ønske om etablering av næringsvirksomhet til allerede planavklarte næringsområder. Samtidig skal det også legges til rette for at landbruket skal få flere økonomiske bein å stå på slik det er beskrevet i KMD og LMD sin veileder H-2401 «Garden som ressurs».

Skallerød

Det er ønske om å ta inn i kommuneplanen et nytt område for spredt næringsbebyggelse ved Skallerød gård på Jeløya (arealforslag 61). Området er på om lag 70 dekar totalt og omfatter noe dyrka jord og ser ut til å omfatte hele tunområdet med eksisterende bygninger. Området ligger i et større sammenhengende LNF-område med verdifulle jordbruksarealer og med hensynssone for verdifullt kulturlandskap. Den foreslåtte virksomheten er i hovedsak basert på salg av innkjøpt ved. Når en slik virksomhet vokser i omfang, og krever nye bygg, mener vi den primært bør legges til et avsatt næringsområde, se også veilederen «Garden som ressurs» og lovkommentarene til plan- og bygningsloven om LNF-formålet. Fylkesmannen fremmer **innsigelse** til omfanget av foreslått areal LNF-område for spredt næringsbebyggelse på Jeløya. Eksisterende tun- og jordbruksområder må tas ut. Vi mener at arealet må begrenses vesentlig slik at det ikke omfatter areal vest for Reneflotveien eller nord for Kjørbutikkstien.

Vi fremmer også **innsigelse** til bestemmelsen for LNF med spredt næringsbebyggelse, § 26.2, fordi bestemmelsen ikke gir nok styring med hva som tillates. Hensynet til dyrka og dyrkbar jord og verdifullt kulturlandskap må innarbeides, det må settes grenser for type og omfang av virksomheten, og eventuelle bygninger for spredt næring må tilbakeføres til landbruksformål dersom den eksisterende spredte næringsaktiviteten opphører. Vi legger til grunn at forslaget ikke åpner for å oppføre boliger for sesongarbeidere.

Eksisterende områder for LNF med spredt næring: Nærum, Huggenes og Carlberg

Alle tre områder omfatter mye areal, mellom 20 og 70 dekar. Nærum omfatter over 20 dekar fulldyrka jord, men de to andre områdene omfatter også dyrka og dyrkbar jord. Disse eksisterende områdene for LNF med spredt næring bør derfor også begrenses vesentlig. Vi mener at områder for LNF-spredt bare bør omfatte aktuell(e) bygning(er) for spredt næring og nærområdet rundt bør avgrenses mer i kartet. Bestemmelsene må sikre dyrka og dyrkbar jord, ivareta kulturlandskaps hensyn, begrense virksomhetens omfang og hva som tillates, se også ovenstående innsigelse til området på Skallerød. Vi forventer at kommunen også endrer bestemmelse § 26.2 fra disse områdene.

§ 27 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone

Vi registrerer at det i plankartet er satt av flere delområder til underformålet naturområde. Etter det vi kan se virker det til dels å være områder vernet etter naturmangfoldloven, men plankartet virker ikke å være konsekvent i hvordan verneområder som omfatter arealer i sjø er angitt. Jf. også merknaden nedenfor om hensynssone H720. Etter det vi kan se er det også arealer som ikke er vernet etter naturmangfoldloven som er satt av til dette arealbruksformålet. Det er ikke gitt planbestemmelser til arealformålet naturområder i sjø. Vi ber kommunen vurdere å gjøre dette dersom det er spesielle hensyn som skal ivaretas i disse områdene og som ikke allerede er sikret gjennom verneforskrifter etter naturmangfoldloven.

§ 27.3 Friluftsområde i sjø

Bruk av vannskuter er ifølge bestemmelsen ikke tillatt. Vi ber kommunen vurdere å presisere bestemmelsen om at kommunen kan legge til rette for kanalisering av ferdsel med vannskuter til egnede områder, f.eks. småbåthavner.

§ 28.3 Støy fra flere kilder

Bestemmelsen er nå formulert mer som en retningslinje enn en bestemmelse. Vi ber om at den endres slik at det er tydelig om det er en innskjerping av støygrensene i tabell 3 i støyretningslinjen T-1442/2016 på 3 dB, og ikke bare at det anbefales en reduksjon. Det må henvises til tabell 3 i støyretningslinjen T-1442/2016 da det er der grenseverdiene konkretiseres.

§ 28.4 Avvik fra anbefalingene i rød og gul sone

Det er angitt avvikssoner fra støyretningslinjen for områder i Moss sentrum og Halmstad. I tråd med støyretningslinjen T-1442/2016 kap. 3.2.1 skal det tas inn ulike krav som må være oppfylt for at det skal kunne godkjennes etablering av bygninger med støyfølsom bruk innenfor disse sonene. I tillegg til de kravene som er tatt inn i planbestemmelsen, må det også settes krav om at alle boenheter hvor ett eller flere rom til støyfølsomt bruksformål og som kun har vinduer mot støyutsatt side, må ha balansert mekanisk ventilasjon. I tillegg må vinduer i soverom på støyutsatt side og som samtidig er soleksponert, ha utvendig solavskjerming. Behov for kjøling må også vurderes.

Hensynssoner

Det er ikke gitt bestemmelser eller retningslinjer til flere av hensynssonene i plankartet, f.eks. H400 – Infrastruktursone – særlige krav til infrastruktur, H700 – Båndleggingssone, H720 – Båndlegging etter lov om forvaltning av naturens mangfold, H730 – Båndlegging etter lov om kulturminner. Vi ber om at dette blir gjort. Som et minimum må det opplyses om hva hensynssonene gjelder.

Konklusjon

Vi mener forslaget til kommuneplan for nye Moss kommune i all hovedsak følger opp nasjonale forventninger og politikk, og retningslinjene i fylkesplan for Østfold. Kommuneplanens samfunnsdel har mange gode mål, delmål og strategier. Vi savner imidlertid mer informasjon og diskusjon om hvordan delmålene og strategiene skal gjennomføres og nås. Vi stiller også spørsmål om samfunnsdelen på enkelte områder kan være litt vel generell og ha gode mål og strategier uten at det blir konkret eller målbart om målene nås. Slik de står nå stiller vi spørsmål om de kan bli vanskelige å operasjonalisere i handlingsdel, økonomiplan og i arbeidet med arealdelen.

Vi mener det gjøres flere gode grep i arealstrategien i samfunnsdelen og kommuneplanens arealdel. Det er gode intensjoner og mål i den langsiktige arealstrategien og i planbeskrivelsen, men vi stiller spørsmål om planbestemmelsene på enkelte områder kunne ha vært mer utfyllende og detaljerte for å kunne gi kommunen tilstrekkelig styringsmulighet til å nå målene. Det er positivt at det tilbakeføres til LNF-formål områder ved Kambo og Halmstad som i dag er avsatt til utbyggingsformål i gjeldende kommuneplaner.

Vi mener det foreligger manglende dokumentasjon og utredninger, og at samfunnssikkerhet derfor ikke er fremmet på en tilstrekkelig måte. Vi mener det er usikkert om risiko- og sårbarhetsanalysen og konsekvensutredningen gir tilstrekkelig grunnlag for planleggingen. På bakgrunn av dette fremmes **innsigelse** til planforslaget.

Fylkesmannen fremmer **innsigelse** til omfanget av foreslått areal LNF-område for spredt næringsbebyggelse på Jeløya. Vi fremmer også **innsigelse** til bestemmelsen for LNF-område med spredt næringsbebyggelse, § 26.2, fordi bestemmelsen ikke gir nok styring med hva og hvor mye som tillates. Hensynet til dyrka og dyrkbar jord og verdifullt kulturlandskap må innarbeides, det må settes grenser for type og omfang av virksomheten, og eventuelle bygninger for spredt næring må tilbakeføres til landbruksformål dersom den eksisterende spredte næringsaktiviteten opphører.

Vi imøteser nærmere kontakt med kommunen for å avklare innsigelsene til kommuneplanens arealdel. Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at innsigelsene ikke er til hinder for at kommunen kan vedta kommuneplanens samfunnsdel.

Med hilsen

Nina Glomsrud Saxrud (e.f.)
landbruksdirektør

Espen Pålsrud (e.f.)
direktør samordning, beredskap og prosjekt

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Anette Søraas, landbruksavdelingen, tlf. 22003673

Rachel Bjørkmo Bostad, samordnings- og sikkerhetsstaben, tlf. 69247509

Marianne Hegg Hillestad, helseavdelingen, tlf. 32266919

Bjørn Murvold, klima- og miljøvernavdelingen, tlf. 69247110

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 4223	2307	HAMAR
Region øst			
Mattilsynet avd. Østfold og Follo	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Statens vegvesen region øst	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
BANE NOR SF	Postboks 4350	2308	HAMAR

NYE MOSS KOMMUNE 01.01.2020 UNDER
FORHÅNDSREGISTRERING
Kirkegata 15
1531 MOSS

Vår ref.: 205763/2019 - 2019/6738

Deres ref.:
Dato: 20.09.2019

Kunngjøring av vedtak. Høringsuttalelse. Kommuneplanens arealdel. Nye Moss kommune 2020-2030

Kunngjør med dette vedtak i sak om kommuneplanens arealdel for Nye Moss kommune 2020-2030. Saken ble behandlet i fylkesutvalgets møte 19. september.

Kommuneplanens arealdel og kommuneplanens samfunnsdel ble sendt på høring samtidig. Disse er håndtert som to ulike saker i fylkesutvalget, og vedtak kunngjøres derfor hver for seg.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk signert av
Kari Ottestad
rådgiver

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
MOSS KOMMUNE	Postboks 175	1501	MOSS
RYGGE KOMMUNE	Larkollveien 9	1570	DILLING
STATENS VEGVESEN	Postboks 8142 Dep	0033	OSLO

Saksnr.: 2019/6738
 Løpenr.: 186748/2019
 Klassering: 144
 Saksbehandler: Kari Ottestad

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fylkesutvalget	19.09.2019	99/2019

Høringsuttalelse - Kommuneplanens arealdel for Nye Moss kommune 2020-2030

Vedlegg:

- 1 Forslag til endring i langsiktig grense og avlastningsområde for handel

Fylkesordførers forslag til vedtak

Forslag til kommuneplan for nye Moss kommune 2020-2030 fremstår som konsekvent i forhold til samfunnsmålene i forslag til kommuneplanens samfunnsdel og i forhold til føringer i fylkesplanens arealstrategi. Det er foreslått grep som bidrar til å nå nasjonale og regionale mål i forhold til areal og transport, bevaring av dyrket mark, folkehelse og verdiskapning. Østfold fylkeskommune ber Nye Moss kommune vurdere de faglige råd som er gitt i saksutredningen før sluttbehandling av planen.

Fylkesutvalgets behandling:

Det ble ikke fremmet endrings- eller tilleggsforslag.

Votering:

Fylkesordførers forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets vedtak 19.09.2019:

Forslag til kommuneplan for nye Moss kommune 2020-2030 fremstår som konsekvent i forhold til samfunnsmålene i forslag til kommuneplanens samfunnsdel og i forhold til føringer i fylkesplanens arealstrategi. Det er foreslått grep som bidrar til å nå nasjonale og regionale mål i forhold til areal og transport, bevaring av dyrket mark, folkehelse og verdiskapning. Østfold fylkeskommune ber Nye Moss kommune vurdere de faglige råd som er gitt i saksutredningen før sluttbehandling av planen.

Fylkesordførers behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 9. september 2019

Ole Haabeth
fylkesordfører

Fylkesrådmannens anbefaling

Forslag til kommuneplan for nye Moss kommune 2020-2030 fremstår som konsekvent i forhold til samfunnsmålene i forslag til kommuneplanens samfunnsdel og i forhold til føringer i fylkesplanens arealstrategi. Det er foreslått grep som bidrar til å nå nasjonale og regionale mål i forhold til areal og transport, bevaring av dyrket mark, folkehelse og verdiskapning. Østfold fylkeskommune ber Nye Moss kommune vurdere de faglige råd som er gitt i saksutredningen før sluttbehandling av planen.

Sarpsborg, 23. august 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Knut Johan Rognlien
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Nye Moss kommune har sendt kommuneplanens arealdel 2020-2030 på høring. Planen dekker arealene i nye Moss kommune. Planen skal erstatte gjeldende kommuneplaners arealdel for begge kommuner. I tillegg skal kommunedelplan for Høyden/Varnaveien og kommunedelplan for Halmstad ikke videreføres.

Fakta og fylkesrådmannens vurdering

Hovedgrep

Forslaget til kommuneplan fremstår som en god plan, og det er grunn til å gi anerkjennelse for arbeidet med denne planen. Kommuneplanen er tydelig og konsekvent på oppfølging av målene innenfor de tre bærekraftsdimensjonene i forslag til samfunnsdel og arealstrategien i denne. Det er en rød tråd fra nasjonal politikk, statlige forventninger, fylkesplanen for Østfold og forslag til samfunnsdel mot forslag til arealdel. Planmaterialet er etterrettelig, godt strukturert, og det er gjort konsekvente valg når det gjelder utpeking av transporteffektiv modell og i utvelgelse av hvilke innspill som er foreslått tatt til følge og hvilke innspill som ikke har ført til endringer i planen. Det er gjort vurderinger rundt Moss som ny kommune i Viken og i forhold til FN's bærekraftsmål. Dette setter den nye kommunen inn i en større sammenheng, og synliggjør hvilke mål Moss kommune foreslår å prioritere i sin kommuneplan.

Det er foreslått gode grep i planen, blant annet videreføring av senterstrukturen, gjenbruk av bebygd areal, forsterking av sentrum med befolknings- og arbeidsplassvekst, innlemming av regionale planbestemmelser for handel og arbeidsplasslokalisering, tilbakeføring av arealer med fremtidig utbyggingsformål på dyrket mark til LNF-formål og innsnevring av avlastningsområde på Høyden-/Varnaområdet til fordel for flerfunksjonell utvikling.

Vi trekker også frem som positivt at det er satt inn krav om områderegulering for Sjøsiden, Tigerplassen og området syd for Kambosenteret. Dette er større områder som må planlegges under ett. Det er også foreslått ny langsiktig grense, slik fylkesplanen krever.

Kommunen har store og sentrale transformasjonsområder, som gir mulighet for en byutvikling i stor skala. Arealutviklingen har betydning for personbiltransporten, og muligheten for å nå målene for Miljøløft Moss. Like viktig er argumentene om å bygge tett by med gangavstand til daglige gjøremål for å nå målene innenfor folkehelse og verdiskapning. Utvikling av kompakt by/tettsteder er også et grep som gagner jordvernet. Planmaterialet redegjør for at det er tilstrekkelig med arealer inne i gjeldende planer for bolig- og næringsutvikling frem til 2030. Fylkesrådmannen gir ros for at

kommunesammenslåingsprosess har brukt arealdelen som virkemiddel for å nå samfunnsmålene.

Vår vurdering er at planbestemmelsene er overordnet og gir færre avklaringer enn gjeldende kommuneplaner. Kombinert med at kommunedelplanene for Høyda og Halmstad ikke skal videreføres ber vi om at kommunen gjør en vurdering av om det er nødvendige virkemidler i disse som bør tas med inn i kommuneplanen.

Befolkningsutvikling og arealbehov

Kommunen legger til grunn en befolkningsvekt på ca. 6000 personer frem til 2030. Med 2,2 personer per bolig gir dette et boligbehov på ca. 2700 enheter, ca. 225 enheter i året. Kommunen ønsker å tilrettelegge for flere boliger enn det beregnede behovet (250/år), da ikke alle prosjekter realiseres. Boligbyggeprogrammet er redusert fra 2017, og viser at kommuneplanforslaget har i seg ca. 4500 boliger. Sett opp mot et behov på 2700-3000 boliger vurderer vi det som romslig, selv om boligprogrammet er et grovt anslag.

Dyrket mark

Kommunen har vurdert fremtidige utbyggingsområder som ligger på dyrket mark i gjeldende kommuneplaner. Planforslaget konkluderer med at enkelte av disse kan tas ut, og at kommunen allikevel har tilstrekkelig med areal til bolig i planperioden. Fylkesrådmannen gir ros for at det er foreslått å tilbakeføre 160 daa dyrket mark til LNF-formål. 143 daa av disse er innenfor langsiktig grense. Dette er i tråd med fylkesplanens oppdrag til kommunene. Etter at fylkesplanen ble vedtatt er det varslet oppstart på regulering av to områder på dyrket mark i Rygge: Smed Grønvolds vei og Eskelunden. Med utgangspunkt i fylkesplanens retningslinjer har fylkesrådmannens anbefaling i disse sakene vært å avvente kommuneplanvurderingene. Kommunen har gjort de vurderingene fylkesplanen krever. Vi er enig i kommunens sortering, når det gjelder å tilbakeføre de områdene som ligger lengst vekk fra hovedveg og tettstedssentrum. Med utgangspunkt i jordkvaliteten opp mot Ra og beregning av boligbehov i planperioden, kunne kommunen vært enda mer offensiv. Som sterkt faglig råd anbefaler vi å tilbakeføre ytterlige arealer ved Halmstad.

Kommunen foreslår å tilbakeføre mindre områder som ligger utenfor langsiktig grense, henholdsvis 2,5 daa ved Vang og tilbakeføring av eksisterende jernbane til dyrket mark (25 daa) på strekningen Såstad – Feste.

Arealregnskap og endringer i langsiktig grense

Fylkesplanen gir Nye Moss kommune i oppdrag å gjøre en ny avgrensning av langsiktig grense i sin kommuneplan. Forslag til ny langsiktig grense fremkommer på temakart og digitalt plankart. Endringene består i å stramme inn langsiktig grense i forhold til hva som ligger i gjeldende kommuneplan ved Kambo, Mosseskogen, Nore/Vanem og ved Halmstad. Forslag til endringer er konkret beskrevet og vist med kart i vedlegg 1. Vi mener det er positivt at det er

gjort konkrete vurderinger av fylkesplanens fremtidige tettstedsareal, og at endringer er foreslått, og vi har ikke innvendinger til foreslåtte endringer. Foreslått endring i langsiktig grense ved Kambo tydeliggjør at kommunen mener det er særlige interesser og verdier ved Kambo gård, som er ett av lokaliseringalternativene for hensettingsanlegg for tog. Planlegging og gjennomføring av dobbeltsporet jernbane med den infrastruktur som er nødvendig, herunder hensettingsanlegg, vurderes uavhengig av langsiktig grense, men ikke uavhengig av verdier og interesser. Kommunen ivaretar sine lokale verdier og interesser, og fylkeskommunen vil ivareta regionale og nasjonale interesser i denne saken. Vi ber om at endring i langsiktig grense oversendes fylkeskommunen digitalt når endelig plan er vedtatt.

I planbeskrivelsen fremkommer det at regionen har en arealpott på 3.1 km² frem til 2050. Dette må bero på en misforståelse. I henhold til fylkesplanen er den regionale potten på 8,4 km². Tallet 3.1 km² beskriver det fremtidig tettstedsareal som lå inne i gjeldende kommuneplaner i Mosseregionen da første generasjons fylkesplan ble vedtatt i 2009. I denne rulleringen foreslås det ikke lagt inn nye arealer. Det foreslås å ta ut 143 daa i tilknytning til langsiktig grense, som kommunen vil ha i «reserve» til kommende rulleringer.

Kjøpesenter og handel utenfor sentrumsformål

Forslag til bestemmelser slår fast at handel ut over det som skal dekke et lokalt behov kun tillates i Moss sentrum, avgrenset av sentrumsformålet i sentrumsplanen. Foreslått bestemmelse er i overensstemmelse med regional planbestemmelse i fylkesplanen.

Foreslåtte bestemmelser sier at avlastningsområdet på Høyda åpner opp for handel med plasskrevende varer. Såkalte «big-box-konsepter» tillates ikke. Dette er i henhold til fylkesplanen. Avlastningsområdet foreslås innskrenket til områdene langs hovedvegnettet for bil langs Ryggeveien og på Årvoll. Sentrale deler langs Varnaveien og Rabekkgata tas ut av avlastningsområdet, og foreslås videreutviklet som en flerfunksjonell bydel med økende andel boliger. Forslag til endring i avlastningsområde kan ses på kart i vedlegg 1.

Næring

Det er positivt at planbestemmelsene tar opp i seg regional planbestemmelse for lokalisering av arbeidsplasser og/eller besøksintensive virksomheter (§7). I tillegg er det foreslått en bestemmelse til byggeområder for næring (§22), som er utformet som en «bør-bestemmelse». Vi ber kommunen vurdere om denne harmonerer med foreslått §7, og spiller inn at §22 bør endres til en «skal-bestemmelse». Eventuelle unntak fra bestemmelsen vil bli vurdert gjennom samtykkebehandling eller regulering.

Plankrav

§2 i forslag til bestemmelser angir plankrav. Unntak er så listet opp under § 2.2. Enkelte tiltak er ikke søknadspliktige dersom de er i tråd med overordnet plan. Kommunen bør, gjennom

planbestemmelsene, gi seg selv muligheten til å vurdere krav om regulering dersom slike tiltak *ikke* er i tråd med overordnet plan.

Parkering

Det er foreslått maksimumsbestemmelser (maks 1,5) for parkering tilknyttet boliggrupper på flere enn 4 enheter. Innenfor tettstedsavgrensningen tillates maks 1 plass per boenhet. For øvrige formål skal maksbestemmelser fastsettes i reguleringsplan. Vi ber kommunen vurdere om det er behov for å ta inn parkeringsbestemmelser for andre formål enn bolig for de områder hvor kommunedelplanene ikke lengre skal gjelde (Høyda og Halmstad).

Når det gjelder sykkelparkering ber vi kommunen vurdere krav om overbygget sykkelparkering i fellesløsninger knyttet til leilighetsbygg, nærings- og publikumsbygg.

Vi savner krav om fremlagt dedikert strøm til lading av motorvogn og sykkel, og minimumskrav for HC-parkering. Dersom det ikke tas inn bestemmelser om dette bør det tydelig komme frem hva som skal utredes og vurderes i en reguleringsplanprosess.

100 meters beltet, strandsone og fritidsboliger

Forslag til kommuneplan håndterer kystsonen noe ulikt i Moss og i Rygge. - Dette ut ifra ulike utfordringer i strandsone og ulike virkemidler i gjeldende planer. Forslag til kommuneplan viderefører det som ligger i gjeldende planer, og fremstår da lite enhetlig i en felles plan. Siden det ikke er foretatt endringer i forhold til gjeldende planer vil ikke fylkesrådmannen anbefale innsigelser til det vi mener er mangler, men anbefaler endring som sterkt faglig råd.

I Rygge er 100 m beltet langs sjøen og Vansjø, samt strandsoneavgrensning tegnet inn. Bestemmelser knyttet til strandsoneavgrensningen i Rygge er også videreført fra gjeldende plan. Denne bestemmelsen gjelder da bare Ryggedelen av forslag til ny plan.

I Moss er det lagt inn byggegrense gjennom bebygde områder, men ikke 100 meters belte langs sjø og vassdrag. På Verket og Kambo skal byggegrense fastsettes gjennom de oppfølgende detaljreguleringene. Det generelle byggeforbudet gjelder allikevel i 100 meters-beltet langs sjøen etter PBL §1-8, og bør fremkomme på plankartet. Samme lovparagraf pålegger kommunene å ta stilling til en inntil 100 meter bred byggeforbudssone langs vassdrag. Fylkesrådmannen mener denne vurderingen må gjøres langs Vansjø på Mossesiden, slik at planen fremstår helhetlig og blir mer intuitiv i forhold til lovverket.

Kantsone på 10 meter gjelder hele nye kommunen, der ikke annet er fastsatt i plankart, som for eksempel Trolldalsbekken, som har fått en noe videre sone med grøntstruktur.

Det er ikke foreslått endringer i bestemmelser til fritidsboliger. Det er heller ikke lagt inn nye områder til fritidsboliger. Vi minner om at dersom det skal etableres fritidsboliger i områder avsatt til eksisterende fritidsbebyggelse må det utarbeides bestemmelser om fortetting.

Kulturminner- og kulturmiljø og kulturhistoriske landskap

Fylkeskommunen er i omorganiseringsprosess og blir Viken fylkeskommune fra 01.01.2020. Navnet «fylkeskonservator» vil forsvinne samtidig. Vi foreslår at betegnelsen «regional kulturminneforvaltning» brukes i stedet, for eksempel i bestemmelsens § 17.1.

Forslag til bestemmelser legger vekt på at det skal innhentes uttale fra regional kulturminneforvaltning. Intensjonen med disse bestemmelsene er god. Vi spiller inn at fylkeskommunen ikke har kapasitet til å være rådgivere i *alle* enkeltsaker etter plan- og bygningsloven som omhandler *lokale* verneverdier. Vår rolle er først og fremst å gi uttalelse til tiltak som berører *nasjonalt* (delegert myndighet fra Riksantikvaren) og *regionalt* viktige kulturminner, samt bygninger og anlegg som er oppført før 1850 som skal oversendes regional kulturminneforvaltning for uttalelse, jamfør kulturminneloven § 24 a. I tillegg bør saker av prinsipiell betydning som hovedregel forelegges fylkeskommunen. Ansvarsforholdene må fremkomme i bestemmelsene.

Det er lagt inn hensynssoner for kulturmiljø og – landskap. Skravuren er lik som for flere andre tema. Vi ber om at det spesifiseres på plankartet hvilke hensynssoner som innebærer H530, H540, H550, H560, H570, og at de får nummerering og navnsetting som gjør de mulig å identifisere.

Det bør legges inn hensynssone bevaring på kulturmiljø (H570) på Larkollen, i henhold til temakart i fylkesplanen. Vi har følgende innspill til hensynssone kulturlandskap (H550):

- På Jeløya må spesifikt Nes og Bevøya vises som kulturlandskap (H550)
- Kurefjorden mangler som kulturlandskap på kartet
- Mangler kulturlandskap ned til Grefsrød/Granbakken
- Eldøya er vist med skråmarkeringen for hensynssone, men mangler spesifisering H550
- Værne Kloster bør vises både med H570 og H550

Kommunen bør også vurdere å ta inn bestemmelse for å redusere klimautslipp i forbindelse med utbyggings-/transformasjonsprosjekter. Det bør sikres at det alltid vurderes bevaring eller transformasjon av eksisterende bebyggelse for ny bruk i stedet for riving. I reguleringsplaner som omfatter riving og før rivningstillatelse gis, bør det stilles krav om at det fremlegges et miljø/klimaregnskap som viser utslipp av klimagasser ved nybygg vs. bevaring av eksisterende, livsløpsanalyse (LCA- Life Cycle Assessment).

Større nybygg anbefales oppført i massivtre.

Særlig om enkeltområder

Halmstad

Kommuneplanen slår fast at sentrum i Halmstad skal konsentreres mellom togstasjonen og Ryggeveien for å skape maksimal aktivitet og bygge videre på dagens struktur. Detaljhandel, service og publikumsrettet virksomhet, som dekker et lokalt behov, skal styres hit.

Kommunen åpner for at det tillates avvik fra anbefalinger om rød og gul flystøysone, slik det fremgår av støyretningslinjene T-1442. Støy har betydning for kvalitet på boområder og uteområder, og virker inn på folks hverdag og helse. Vi ber kommunen lytte til fylkesmannens innspill når det gjelder håndtering av støy og utbyggingsområder.

Skallerød, nordre Jeløy

Det er foreslått et område for spredt næringsbebyggelse på nordre Jeløy. Planforslaget åpner for at eksisterende virksomhet med vedproduksjon skal kunne videreføres. Det er foreslått planbestemmelser som sier at en begrenset utvidelse kan vurderes gjennom dispensasjonssøknad. Fylkesrådmannen har tidligere uttalt seg til en dispensasjonssøknad for samme tiltak på denne eiendommen. Vi spiller inn at opprettholdelse av eksisterende drift, med nødvendig byggetiltak for å sikre innendørs produksjonslokaler, kan vurderes gjennom dispensasjon. Vi er imidlertid skeptiske til en eventuell utvidelse av driften knyttet til tilkjørt virke på grunn av økt transport, og av hensyn til eventuelt berørte naboeiendommer. Det er ikke kjent automatisk fredete kulturminner innenfor området det tidligere har vært søkt om dispensasjon for. Ved en eventuell dispensasjon bes om at tiltakshaver gjør oppmerksom på meldeplikten ved opparbeiding av arealet. Planområdet ligger i LNF- område i hensynssone H550_3, regionalt verdifullt kulturlandskap, noe som må hensyntas. Beskrivelsen av tiltaket og konsekvensutredningen gir oss ikke mulighet til å være mer konkrete i tilbakemeldingene.

MOSS KOMMUNE
Postboks 175
1501 MOSS

Vår ref.: 205774/2019 - 2019/6738

Deres ref.:

Dato: 20.09.2019

Kunngjøring av vedtak. Høringsuttalelse. Kommuneplanens samfunnsdel. Nye Moss kommune 2020-2030

Kunngjør med dette vedtak i sak om kommuneplanens samfunnsdel for Nye Moss kommune 2020-2030. Saken ble behandlet i fylkesutvalgets møte 19. september.

Kommuneplanens arealdel og kommuneplanens samfunnsdel ble sendt på høring samtidig. Disse er håndtert som to ulike saker i fylkesutvalget, og vedtak kunngjøres derfor hver for seg.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk signert av
Kari Ottestad
rådgiver

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
STATENS VEGVESEN	Postboks 8142 Dep	0033	OSLO

Saksnr.: 2019/6738
Løpenr.: 185435/2019
Klassering: 144
Saksbehandler: Kari Ottestad

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fylkesutvalget	19.09.2019	98/2019

Høringsuttalelse - Kommuneplanens samfunnsdel for Nye Moss kommune 2020-2030

Vedlegg

Ingen

Fylkesordførers forslag til vedtak

Moss kommune har lagt frem forslag til kommuneplanens samfunnsdel som på en god måte tar opp i seg sosial-, økonomisk og miljømessig bærekraft. Samfunnsdelen peker ut en tydelig retning for kommuneplanens arealdel. Østfold fylkeskommune ber kommunen vurdere innspill og forslag til utdypinger som fremkommer i saken.

Fylkesutvalgets behandling:

Det ble ikke fremmet endrings- eller tilleggsforslag.

Votering:

Fylkesordførers forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets vedtak 19.09.2019:

Moss kommune har lagt frem forslag til kommuneplanens samfunnsdel som

på en god måte tar opp i seg sosial-, økonomisk og miljømessig bærekraft. Samfunnsdelen peker ut en tydelig retning for kommuneplanens arealdel. Østfold fylkeskommune ber kommunen vurdere innspill og forslag til utdypinger som fremkommer i saken.

Fylkesordførers behandling

Sarpsborg, 9. september 2019

Ole Haabeth
fylkesordfører

Fylkesrådmannens anbefaling

Moss kommune har lagt frem forslag til kommuneplanens samfunnsdel som på en god måte tar opp i seg sosial-, økonomisk og miljømessig bærekraft. Samfunnsdelen peker ut en tydelig retning for kommuneplanens arealdel. Østfold fylkeskommune ber kommunen vurdere innspill og forslag til utdypinger som fremkommer i saken.

Sarpsborg, 20. august 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Knut Johan Rognlien
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Fellesnemda for Moss og Rygge har 19.06.2019 vedtatt å legge forslag til kommuneplanens samfunnsdel og arealdel for Nye Moss 2020-2030 ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 1. oktober. Forslag til kommuneplanens samfunnsdel legges her frem for fylkesutvalget til behandling. Forslag til kommuneplanens arealdel behandles i egen sak til fylkesutvalget.

Fakta

Forslaget til kommuneplanens samfunnsdel inneholder visjon, mål og strategier for hovedsatsningsområdene levekår og livskvalitet, klima og miljø samt verdiskaping og kompetanse.

Samfunnsdelen har langsiktige areal- og transportstrategier. Planen legger til rette for at Moss skal styrkes som regionsenter. I planmaterialet beskrives det at nye Moss kommune har stort transformasjonspotensiale, som bidrar til at kommunen i stor grad kan dekke arealbehovet for nye boliger, næring og tjenesteyting. Redusert transportbehov og ivaretagelse av dyrket mark og verdifull natur og grønne lunger er gevinsten.

Kommunen har gjennom arbeidet foreslått en ny visjon: «Mangfoldige Moss, skapende, varmere, grønnere», hvor:

Skapende	Viser til det kreative innenfor kunst og kultur, samt det historiske og nåtiden gjennom alt som er skapt og skapes i landbruk og næring
Varmere	Viser til alles ønske om å være inkludert og oppleve tilhørighet, trygghet og mestring. Utviklingen skal fremme folkehelse og redusere sosiale forskjeller
Grønnere	Med bevaring av natur og kulturlandskapet, en god blå-grønn struktur, reduserte klimagassutslipp samt begrensning av skade som følger av klimaendringer

Kommuneplanen legger Parisavtalen og FNs bærekraftsmål til grunn. Utviklingen skal skje innenfor de klima- og miljømål som Norge har sluttet seg til i Parisavtalen. Det er poengtert at kommunens prioriteringer skal ta klimavennlige, sosiale og økonomiske hensyn, og at en bærekraftig utvikling skal imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Kommunen har utarbeidet en oversikt over de av FN's bærekraftsmål som blir høyest prioritert i arbeidet med kommuneplanen. Disse er beskrevet med en kort tekst, som tydeliggjør hvorfor og på hvilken måte de prioriterte målsettingene er viktige for Moss.

Planforslaget tar utgangspunkt i befolkningsvekst på ca. 1%, og en forventet befolkning i 2030 på ca. 55 000 innbyggere. Det planlegges for at den største veksten av boliger skal komme i og nær sentrum, og for en økning av arbeidsplasser i sentrum. Kommunen satser bevisst på kultur som strategi og verktøy i byutviklingen.

Utfordringer beskrives kort for satsningsområdene som underlag for forslag til strategier.

Tema	Utfordring
Arbeidsliv	-Å gjøre seg nytte av den sentrale plasseringen nærhet til Oslo, Horten og Nedre Glomma

	-Omstilling, endring og nedleggelser samt muligheten for transformasjon, utvikling av kompetansekreverende arbeidsplasser, utvikling i logistikknæringene og videreutvikling av service og kontor i byen. -Større vekst i befolkningen enn i arbeidsplasser, og økende utpendling
Kultur	-Videreutvikling av det kulturelle sentrum rundt Moss kirke -Aktiv og formidlende kultur som viktig strategi for byutvikling
Levekår og livskvalitet	-Høy andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, som bor trangt -Høy arbeidsledighet og andel uføretrygdete -Psykisk uhelse er høy, både blant eldre og yngre -Ulik fordeling av treffsteder for barn og unge -Oppdemming for sosiale helseforskjeller og høyt frafall i videregående skole på sikt
Klima og miljø	-Prioritere jordvern sterkere -Forventede klimaendringer, krav om reduksjon av klimagassutslipp -Bevaring av biomangfoldet og forhindre nedbygging av jord/skog. -Legge strukturene til rette for overgang til fossilfritt drivstoff -Redusere forbruk av varer som ikke er nødvendige
Trygg kommune	-Ivareta og sikre samfunnsfunksjoner og befolkningen sikkerhet mot menneskeskapte og naturbaserte trusler -Fremme tillit i befolkningen, sikre god medvirkning og demokratiske beslutningsprosesser. -Planlegge tiltak som reduserer sårbarheten til samfunnskritiske funksjoner

Disse utfordringene møtes med hovedmål.

Innsatsområde	Hovedmål
Levekår og folkehelse	I Moss er alle inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring.
Verdiskaping og kompetanse	Moss skal ha et bærekraftig næringsliv med nyskaping og høy arbeidsdeltakelse for alle grupper i befolkningen.
Miljø og klima	I Moss tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at fremtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss.

Areal- og transportstrategier

Arealstrategien skal sikre at kommunen forvalter sine arealer i tråd med målene i samfunnsdelen. Hovedgrepet er valg av transporteffektiv modell med vekt på fortetting og knutepunktutvikling. Kommunen beskriver at riktig utvikling av de store transformasjonsområdene i stor grad vil kunne dekke kommunens arealbehov for bolig, næring og tjenesyting. Det er utformet arealstrategier for flere tema:

Tema	Strategi
Boligbygging og nærmiljø	-Gode lokalsamfunn med variert sammensetning av boliger -Trygge og gode nærmiljøer tilrettelagt for grønn mobilitet og med møteplasser -Arealer til rekreasjonsformål: lek, idrett, friluftsliv og stille soner -Grøntområder og friluftsområder er lett tilgjengelig for alle -Utvikle skolenes potensiale som nærmiljøarena

Vern av dyrket mark, kulturminner. Kultur- og naturlandskap	-Minimere inngrep i natur, kulturlandskap og dyrket mark -Vise langsiktig utbyggingsgrense i arealplankartet -Arealer med dyrket mark legges ikke ut til utbyggingsformål, og uregulerte fremtidige utbyggingsområder revurderes -Sikre friluftsområder, videreutvikle sammenhengende blå-/grønn struktur, og knytte byen og sjøen bedre sammen
Bærekraftige transportløsninger	-Redusere transportbehovet gjennom sentralisering av bolig og arbeidsplasser -Vekst i persontransporten tas gjennom gange, sykkel og kollektiv. Satser på trygge, sammenhengende gang-/sykkelveier. Kollektivtrafikken og næringstransporten sikres fremkommelighet. -Transportplanleggingen tar hensyn til klima, kulturlandskap og verneverdier og fremmer positiv byutvikling.
Næring og tjenesteyting	-Sikre tilstrekkelig og egnede arealer -Sikre fremkommelighet og gode transportløsninger -Hensiktsmessig lokalisering ut i fra funksjon, transport- og arealbehov, antall arbeidsplasser, besøksfrekvens og virkning for omgivelsene -Utvikling av kompakt, fossilfri og smart byhavn

Senterstrukturen, slik den er fastsatt i fylkesplanen, er videreført i kommuneplanen med egne strategier. Samfunnsdelen slår også fast at arealdelen skal vise senterområder med høyere utnyttelse.

Handlingsdel og oppfølging

Kommunen skal, i arbeidet med økonomiplanarbeidet, utarbeide en handlingsplan direkte til samfunnsdelen. Handlingsdelen skal være en konklusjon på hvordan samfunnsdelen skal følges opp, og være en av kommunens økonomiske styringsinstrumenter.

Kommunen skal utvikle indikatorer for måling av den miljømessige og samfunnsmessige utviklingen i kommunen innenfor følgende prioriterte områder: Klima, folkehelse, arealbruk/-regnskap, sysselsetting og kompetanse i befolkningen.

Samfunnsdelen peker på samskaping som metode for å følge opp viktige satsningsområder.

Samarbeid i regionen

Planforslaget beskriver at det skal lages en strategisk næringsplan for Mosseregionen. I beskrivelse av medvirkning og oppfølging av samfunnsdelen er det ellers ikke nevnt noe om samarbeid med nabokommunene.

Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen mener planmaterialet er spisset, godt strukturert og er lettfattelig med god grafikk. Planforslaget tar opp i seg nødvendige hovedinnsatsområder i forhold til utfordringsbildet og statlige- og regionale føringer.

Samfunnsdelen tar opp mål og strategier og beskriver samfunnsfloker. På denne måten utfyller forslag til kommuneplan fylkesplanen på en god måte. Samarbeid, nye metoder og iverksetting av nye innovasjoner er sentralt her sammen med en helhetlig og tverrfaglig tilnærming. Kommunenes mål er å nyttiggjøre seg av den synergieffekten som oppstår når flere arbeider mot samme mål.

For hvert av hovedmålene er det lagt inn strategier for «slik vil vi ha det» og «slik gjør vi det», som etter fylkesrådmannens vurdering møter utfordringene på en god måte.

Målsettingene og strategiene i planforslaget bearbeider de regionale strategiene i fylkesplanen til et mer spesifikt og detaljert nivå. De utfordringene som kommunen selv beskriver møtes med en eller flere strategier. Fylkesrådmannen har gjort en vurdering av disse på et generelt grunnlag.

Arealstrategi

Gjennom arealstrategien slår forslag til samfunnsdel fast *hvordan* kommunen skal utvikle seg før man i arealdelen fastsetter *hvor*. Samfunnsdelen tar også opp i seg de utdypede føringene i fylkesplanens retningslinjer for lokalisering av næring på en god måte. Det er positivt at arealstrategien gir oppdrag til arealdelen, der det er behov for endringer, for eksempel revurdering av fremtidige byggeområder på dyrket mark, avgrensning av avlastningsområde for handel på Høyda samt at nye funksjoner på Høyda og Kambo skal dekke et lokalt behov.

Langsiktig grense er lagt inn på temakart. Dette drøftes i uttalelsen til arealdelen.

Fylkesrådmannens vurdering er at arealstrategien i stor grad bidrar til å nå målene innenfor de ulike innsatsområdene i forslag til samfunnsdel og målene i Miljøløftet Moss. Strategiene er i tråd med fylkesplanens arealstrategier.

Fylkesrådmannen mener strategiene for senterstrukturen tydeliggjør hierarkiet i strukturen på en god måte, og slår fast hvilken rolle de ulike sentrene skal ha i forhold til lokalt og regionalt tilbud. Det er positivt at strategiene tar opp i seg intensjonen med regional planbestemmelse for handel.

Vi spiller inn at kommunen bør vurdere å ta inn et punkt om å legge til rette for kulturstier og bruk av kulturminnene for å få gode opplevelser og ny kunnskap om det historiske lokalmiljøet. I tillegg peker vi på at fortetting bidrar til å redusere klimagassutslipp fra transport, men at eksisterende bebyggelse også må vurderes som en ressurs i transformasjons-/fortettingsprosjekter. Nybygg kan være en stor forurensningskilde. Det er

derfor viktig å vurdere om det er mulig å bevare og eventuelt bygge til/på i stedet for å rive. Dersom det må bygges helt nytt, er det viktig at dette oppføres i klimavennlige materialer som for eksempel tre/massivtre.

Handlingsdel og oppfølging

Fylkesrådmannen mener arbeidet med handlingsdel, som konklusjon på samfunnsdelen, gir en tydelig rød tråd gjennom kommunens plan- og økonomiarbeid. Arbeidet med utvikling av indikatorer er et krevende arbeid, som er viktig for å evaluere og eventuelt justere kursen.

Fylkesrådmannen forstår det slik at gode løsninger for de ulike behov og utfordringer skal løses i samarbeid mellom ansatte, politikere, næringsliv og innbyggere. Fylkesrådmannen mener dette synliggjør at Moss kommune tar tradisjonen med medvirkning, samarbeid, nettverk og partnerskap med seg videre, og at *samskapning* som del av hverdagen også kan forhindre silotenkning og oppsplitting av kompliserte saker som bør ses i sammenheng og drøftes bredt.

Samarbeid i regionen

Forslag til kommuneplan representerer første felles kommuneplan for den nye kommunen. Planprosessen har, naturlig nok, vært en betydelig mer «innvortes» prosess enn forrige kommuneplanrullering. Samarbeid i regionen om de kommuneoverskridende temaene er allikevel fremdeles nødvendig, og fylkesrådmannen regner med at dette faller naturlig på plass når den nye kommunen får «satt seg».

Fylkesrådmannen trekker frem som positivt at felles mål gjennom samarbeidsavtalen om areal- og transportutvikling i Mosseregionen er tatt inn som klima- og byutviklingsstrategi.

Vi trekker også frem god innbyggerinvolvering og vektlegging av ungdom som positivt.

Oppsummering

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel tar opp i seg sosial-, økonomisk og miljømessig bærekraft på en god måte. Samfunnsdelen peker ut en tydelig retning for kommuneplanens arealdel. Østfold fylkeskommune ber kommunen vurdere følgende innspill og forslag til utdypinger:

- ta inn et punkt om å legge til rette for kulturstier og bruk av kulturminnene for å få gode opplevelser og ny kunnskap om det historiske lokalmiljøet.
- synliggjøre at eksisterende bebyggelse også må vurderes som en ressurs i transformasjons-/fortettingsprosjekter, og at det bør vurderes om det er mulig å bevare og eventuelt bygge til/på i stedet for å rive.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Vår dato: 12.07.2019
Vår ref.: 201709732-7
Arkiv: 323
Deres dato: 01.07.2019
Deres ref.: 17/1988

Saksbehandler:
Torleiv Yli Myre

NVEs uttalelse ved offentlig ettersyn - Forslag til kommuneplan for nye Moss 2019 - 2030 - Moss kommune, Østfold

Det vises til oversendelse av 01.07.2019.

Kvikkleire

NVE registrere at kartlagte kvikkleiresoner er lagt inn som hensynssoner med bestemmelser. I tillegg er det lagt inn generelle bestemmelser om utredning av kvikkleireskredfare under marin grense (innenfor aktsomhetsområder for kvikkleireskred) for både reguleringsplaner og byggesaker. Dette er bra. Men faren for kvikklerieskred er ikke vurdert i konsekvensutredningen for de enkelte arealinnspill. NVE har tatt en sjekk av de 25-30 første arealinnspillene i konsekvensutredningen. Bortsett fra et par byggeområder på bart fjell/tynt løsmassedekke (NGUs løsmassekart), ligger de aller fleste byggeområdene innenfor aktsomhetsområder for kvikkleireskred. To av områdene ligger til og med innenfor kartlagte kvikkleirefaresoner uten at dette er vurdert i konsekvensutredningen. Dette er for dårlig!

Flom

NVE registrerer at det er lagt inn generelle flomhøyder rundt Vansjø, kote 28. Disse dekker opp flomfaren rundt Vansjø ned til Mossefossen. NVE har gitt innspill om at flomfarekartet for Vansjø/Mosseelva burde vært lagt inn som hensynssone med bestemmelser, for å synliggjøre flomfaren rundt Vansjø.

NVE savner identifisering av flomfaren langs bekker i kommunen. Vi viser i den sammenheng til [NVEs aktsomhetskart for flom](#) og de generelle avstandskriteriene på 20 meter på hver side av bekker (vassdrag <20 km²), jf. [NVEs veileder 2/2017](#). Vi ser også at flomfaren langs bekker ikke er vurdert i særlig grad i konsekvensutredningen av enkelte arealinnspill. Vi viser derfor til NVEs innspill av 05.02.2018, og ber kommune om å identifisere flomfaren langs bekker i kommunen før planen vedtas. Enten som generelle bestemmelser eller som hensynssoner med bestemmelser.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vassdrag

NVE kan ikke se at vassdrag (bekker) er avmerket i plankartet slik vi ba om i vårt innspill av 05.02.2018. Utover Vansjø og Mosseelva, er det en rekke mindre vassdrg i kommunen som må ivaretas, for eksempel Støtvikbekken, Kureåa, Fredskjærbekken, Evjeåa/Vangsbekken og Gunnarsbybekken mfl. Vi kan heller ikke se at forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag ([Mossevassdraget](#)) er innarbeidet i planen. Vi viser i den sammenheng til [NVEs veileder 2/2017](#).

Med hilsen

Toril Hofshagen
regionsjef

Torleiv Yli Myre
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

Vår saksbehandler
Ajeen Arvesen, tlf.

Dokumentdato
11.09.2019
Deres dato

Vår referanse
2019/3305 ARAJ
Deres referanse
17/1988

MOSS KOMMUNE

Kirkegata 15
1531 MOSS

Tilbakemelding - Høring og offentlig ettersyn av forslag til kommuneplan for nye Moss 2019 - 2030 - Moss kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret.

Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arkivseksjonen

Helle G Nielsen
Seksjonssjef

Ajeen Arvesen
Førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

MOSS KOMMUNE HOVEDARKIVET	
Mottatt	1 OKT 2019
Saksnr.	17/1988 213
Arkivkode	
Emnekode	
Objektid	

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Deres ref: 17/1988-135
Vår ref: 2019/154288
Dato: 23.09.2019
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

FAGLIG INNSPILL TIL FORSLAG TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL FOR NYE MOSS KOMMUNE 2019 -2030

Det vises til brev datert 1. juli 2019 om forslag til kommuneplan for nye Moss kommune for perioden 2019-2030.

Som sektormyndighet har Mattilsynet uttalelsesrett etter Plan- og bygningsloven i plansaker som berører drikkevann. Dette vil i praksis omfatte alle plansaker hvor drikkevann gjennom nedbørfelt, vannkilde, vannverk og ledningsnett kan bli berørt. Bakgrunnen for dette er å ivareta viktige samfunnsinteresser, slik som den viktige og sårbare naturressursen som drikkevann og drikkevannsforsyningen representerer.

Fra Mattilsynet er det viktig med økt fokus på drikkevannskilder og deres beskyttelse på kort og lang sikt. Med bakgrunn i befolkningsutviklingen, press på sentrumsstrukturer og økende fritidsbygging er det viktig å sikre at både gamle og nye abonnenter til enhver tid har tilgang på tilstrekkelig mengder med trygt og godt drikkevann.

I ny drikkevannsforskrift av 01.01.2017 er kommunens ansvar tydeliggjort. Kommunen plikter å ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen, utarbeider reguleringsplaner og gir tillatelser etter relevant regelverk.

Regelverk, nasjonale og regionale føringer som har betydning for kommuneplanens arealdel og sikring av vannforsyninger

Drikkevannsforskriften § 26 Kommunens plikter

Kommunen skal i samsvar med folkehelseloven kapittel 2 ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner, samt når den gir tillatelser etter relevant regelverk. Kommunen skal om nødvendig ta initiativ til interkommunalt plansamarbeid for å ivareta drikkevannshensynet der vannforsyningssystemet ligger i flere kommuner.

Kommunen skal i samarbeid med vannverkseieren vurdere behovet for restriksjoner for å beskytte råvannskilder og vanntilsigsområder. Dette gjelder også i forbindelse med planarbeid etter plan- og bygningsloven.

Kommunen skal på bakgrunn av data fra Mattilsynet ha oversikt over samtlige vannforsyningssystemer i kommunen for å ivareta sine forpliktelser etter folkehelseloven kapittel 2. Kommunen skal ha oversikt over hvor innbyggerne i samsvar med § 23 andre ledd kan finne informasjon om drikkevannskvaliteten.

Kommunen skal uttale seg om forhold som angår miljørettet helsevern og arealdisponering til planer for nye vannforsyningssystemer og ved søknader om endringer som omtalt i § 18.

Kommunen skal i samsvar med sivilbeskyttelsesloven kapittel 5 og hensynet til samfunnssikkerhet gitt i plan- og bygningsloven påse at forsyningen av drikkevann vurderes og følges opp.

Nasjonale mål for vann og helse

Vi ønsker å vise spesielt til de nasjonale målene for vann og helse. Disse målene ble vedtatt av regjeringen i 2014.

Målene har betydning både for kommuner, vannverk og for offentlig forvaltning som skal følge dem opp. De er bl.a vedtatt for å oppnå en tilstrekkelig forsyning av rent drikkevann og tilfredsstillende sanitære forhold for alle. I tillegg skal det være en effektiv beskyttelse av vannkilder som brukes til drikkevann.

Mattilsynet kommentarer til planbestemmelser

Hensynsone drikkevann

Vansjø er en svært viktig drikkevannskilde for Mosseregionen gjennom MOVAR som har denne som eneste råvannskilde. MOVAR leverer i dag vann til sine eierkommuner, Råde, Rygge, Våler, Moss og Vestby kommune. I tillegg er MOVAR leverandør av reservevann til Sarpsborg og Fredrikstad kommune gjennom et gjensidig reservannsamarbeid. Vansjø og MOVAR anlegget inngår også som et vesentlig element i en fremtidig reservevannforsyning nordover mot Follo og Indre Oslofjord regionen.

Mattilsynet er derfor tilfreds med at det fremkommer som viktig regional strategi for Mosseregionen å jobbe sammen for å sikre Vansjø som drikkvannkilde. Samtidig ser vi at det skal legges til rette for at området kan utvikles som rekreasjonsområdet og næringsutvikling inn mot turisme. Mattilsynet ser i utgangspunktet ikke noe problem med at deler av Vansjø området benyttes til rekreasjon. Vi understreket likevel viktigheten av at denne utviklingen ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteressene og setter drikkvannssikkerhet i fare.

Vi registerer at Vansjø i arealplanen legges i hensynsone H550 Landskap. Vi synes dette er betenkelig i forhold til at Vansjø er en vesentlig drikkevannskilde både lokalt i Mosseregionen men også i en større sammenheng i Østfold, Oslo og Akershus.

Med bakgrunn i Vansjø sin betydning som regional drikkvannkilde anbefaler Mattilsynet på sterkeste at det etableres en hensynssone H110 – sikringssone drikkevann, rundt nedslagsfelt for Vansjø (PBL 11-8 a). Her bør det som et minimum gis en generell bestemmelse om at drikkvannsinteressens skal være overordnet alle interesser innenfor hensynsonen. Videre må kommunen i samarbeid med vannverkseieren vurdere behovet for andre nødvendige restriksjoner for å beskytte råvannskilden og vanntilsigsområder. Jf drikkevannsforskriften § 26. Disse bestemmelsen kan variere innenfor hensynsonen i forhold til vannverkets risikovurderinger.

Krav til tekniske løsninger

Det meste av ny utbygging i nye Moss kommune skal skje i allerede bebygde områder. Disse områdene er fra før av tilknyttet offentlig drikkevann, som vi regner med har god kapasitet til å sikre leveranse av trygt drikkevann til nye og etablerte abonnenter innenfor planområdet.

Det er likevel avgjørende at dere kartlegger om det skulle være noen private drikkevannsforekomster som kan bli berørt av fremtidig utbygging, slik at en sikrer disse mot forurensning under utbygging av veier og nye boliger.

Ved utbygginger for områder og eiendommer uten kommunal eller felles vann- og avløpsløsning må det stilles krav til forsvarlig vannforsyning. For å sikre at man oppnår hygienisk tilfredsstillende, hensiktsmessige og kostnads- og driftseffektive enheter bør det i planarbeidet vurderes om det er mulig å etablere ny felles vannforsyning eller tilknytting til kommunal drikkevannsforsyning.

Mattilsynet ønsker i den forbindelse å presisere at i «Nasjonale mål for vann og helse» settes blant annet mål om at felles vannforsyning i størst mulig grad bør gjelde ved utbygging av nye bolig- eller hytteområder samt ved fortetting innenfor etablerte områder.

Videre bør det stilles krav om at eksisterende vannforsyning med utilfredsstillende vannkvalitet og leveringssikkerhet oppgraderes eller knyttes til annen vannforsyning i området.

Vi savner en sterkere presisering av at vannforsyningen er et viktig element i vurderingen rundt samfunnssikkerheten og at god kvalitet på drikkevannet bør være et viktig mål for den nye kommunen.

Det er et krav i drikkevannsforskriften § 9 om det skal kunne leveres tilstrekkelige mengder med drikkevann til enhver tid. Mattilsynet forutsetter derfor at kommunen stiller krav om en detaljert ROS-analyse for den enkelte reguleringsplan. Denne må skaffe en oversikt over kapasiteten og forsyningssikkerheten i planområdet, samt i de tilgrensende områder. Videre forutsetter vi at kapasiteten i hele den nye kommunens hovednett og reservevannforsyning økes og ligger i forkant av utbyggingene. Dette for at hele kommunen sikres tilstrekkelig mengder med drikkevann av god kvalitet før utbyggingen starter.

Med hilsen

Klaus Fottland

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:

Rygge kommune	Larkollveien 9	1570	DILLING
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	Moss

Avsender: Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumunddal

98301-7-22

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Faglig innspill til forslag til kommuneplan for nye Moss 2019 -2030

Vedlagt følger dokument fra Mattilsynet.

Har du spørsmål kan du kontakte oss ved å sende e-post til postmottak@mattilsynet.no eller ringe 22 40 00 00.

KYSTVERKET

Sørøst

Moss kommune
Postboks 175
1501 Moss

Deres ref.: 17/1988-135-VIAR Vår ref.: 2017/5296-12 Arkiv nr.: Saksbehandler: Aase Kristin Eikenæs Marthinsen Dato: 01.10.2019

Uttalelse til offentlig ettersyn av kommuneplan for Nye Moss 2019-2030 - Østfold fylke

Vi viser til brev av 1. juli 2019 vedrørende offentlig ettersyn av kommuneplanen for Nye Moss 2019-2030. Videre viser vi til vår uttalelse av 31.1.2018 til varsel om oppstart av planarbeidet. Vi viser også til telefonsamtale med saksbehandler i kommunen.

Merknader til planforslaget

Kystverket Sørøst har ingen vesentlige merknader til *kommuneplanens samfunnsdel*.

Til *kommuneplanens arealdel* merker Kystverket Sørøst seg at kommunen har tatt med mange av våre innspill til oppstart av planarbeidet. Vi har likevel noen merknader til planarbeidet.

Navigasjonsinnretninger

Kystverket Sørøst finner det positivt at kommunen ser betydningen av å ivareta sikkerheten og fremkommeligheten for de sjøfarende, og har tatt inn bestemmelser knyttet til navigasjonsinstallasjoner, jf. forslag til bestemmelser § 27 pkt. 27.2. Navigasjonsanlegg langs kysten er et svært viktig forebyggende sjø sikkerhetsmessig tiltak som i vesentlig grad vil kunne bidra til å unngå alvorlige ulykker til sjøs med fare for liv og helse, samt risiko for akutt forurensning av miljøet. Kystverket Sørøst er i gang med nymerking av farleder langs kysten. I den forbindelse er det svært viktig at det legges til rette for nødvendig vedlikehold, nyetablering, flytting, fjerning mv. av navigasjonsanlegg. Vi viser for øvrig til at Kystverket er unntatt bestemmelsene i kap. 20–25 i pbl, jf. SAK 10 § 4-3 andre ledd. Kystverket Sørøst ber om at bestemmelsene § 27.1. endres til følgende: «*Det tillates vedlikehold, nyetablering mv. av anlegg til navigasjonsmessig bruk innenfor planområdet, jf. pbl § 1-8, 4. ledd og § 11-11 nr. 4.*» Videre ber vi om at det gis unntak for navigasjonsinstallasjoner i forslag til bestemmelser § 2.2 om plankrav og § 16 om forbud mot midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg.

Friluftsområder i sjø

Kystverket Sørøst registrerer at det langs store deler av kysten er avsatt et område for friluftsliv. I bestemmelsene til arealformålet § 27.3 om friluftsområder i sjø heter det følgende: «*I området må ikke iverksettes tiltak som vesentlig tilsidesetter hensynet til*

Regionkontor Sørøst

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson					

friluftslivsinteresser. Sikkerhet for myke former for friluftsliv skal prioriteres. Bruk av vannskuter er ikke tillat. Kommunen legger til rette for kanalisering av vannskuter til egnede områder.»

Ved opphevelse av den sentrale vannscooterforskriften i mai 2017, var intensjonen til lovgiver at vannscooter o.l. skulle behandles på lik linje med andre motoriserte fartøy. Kommunen har likevel anledning til å gi bestemmelser om ferdsel i sjøområder etter plan- og bygningsovens bestemmelser § 11-11 nr. 6 og § 12-7 nr. 1 og 2.

Ferdselsbegrensningene må vurderes ut i fra hensynet til friluftsliv, vernehensyn eller næringsliv, jf. Samferdselsdepartementets veiledning til kommunene om regulering av fart og bruk av farvann, elver og innsjøer når det gjelder vannscootere av 6. juni 2017.

Ved fastsetting av sonen på 200 meter langs land der det ikke er lov å bruke vannskuter har kommunen hovedsakelig tatt hensyn til to faktorer; hensynet til støy og hensynet til sikkerheten for andre friluftslivsinteresser. Det går videre fram at kommunen tar sikte på å lage en lokal forskrift om bruk av vannskuter i Moss. Etter Kystverket Sørøst sin vurdering innebærer foreslåtte bestemmelse kun et forbud mot vannskutere og mot ikke øvrige motoriserte fritidsfartøy.

Kystverket Sørøst har i utgangspunktet ingen innvendinger mot at kommunen avsetter område for friluftsliv i sjø. Imidlertid kan vi ikke se at det er foretatt en tilfredsstillende vurdering av behovet for å forby bruk av vannskuter i området. Etter vårt syn er kommunens vurdering allmenn for *alle* typer motoriserte fartøy. Kystverket Sørøst kjenner heller ikke til dokumentasjon som tilsier at støy fra vannskuter er en mer vesentlig støykilde enn andre motoriserte fritidsfartøy. For øvrig er motorisert ferdsel med fritidsfartøy, herunder bruk av småbåter, vannskuter, vannski o.l. etter Kystverket Sørøst sitt syn også en del av friluftslivet som en stor andel av befolkningen driver med.

På denne bakgrunn ber vi om at bestemmelsen som forbyr bruk av vannskuter i områder avsatt til friluftsområde i sjø tas ut.

Kulturminner

I plankartet synes er det avsatt hensynssone kulturmiljø på Gullholmen med tilhørende retningslinje. I vår uttalelse av 29.6.2017 til høring av kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap 2017-2029 hadde vi bl.a. følgende merknader: «*I forbindelse med overføringen av forvaltning av eiendommen Gullholmen fyrstasjon, gnr/bnr 1/2840, ble det inngått en avtale mellom Kystverket og daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet). (...) I avtalen går det bl.a. fram at Kystverket beholder eiendomsretten til Gullholmen fyrlykt og at Kystverket kan sette opp nye installasjoner ved fyrlykta. Kystverket har også stetsevarende rett til å ha radarstasjon lokalisert på Gullholmen fyrstasjon, jf. vedlagte grunneiererklæring.*». Kystverket Sørøst forutsetter at planforslaget ikke vil være til hinder for drift, tilsyn og vedlikehold av eksisterende navigasjonsinstallasjoner, etablering av framtidige navigasjonsinstallasjoner mv.

Plankartet

I plankartet er det benytte bokstavkoder i sjø uten at disse fremkommer i tegnforklaringen. Vi ber om at tegnforklaringen settingen er fullstendig for arealformål i sjø.

Statlig fiskerihavn og ny havne- og farvannslov

I forslag til bestemmelse § 27.2 andre ledd om småbåthavner står det følgende:

«Kystverket er overordnet havnemyndighet og skal godkjenne alle nye tiltak i fiskerihavnen Rørvik, samt tiltak som kan være av betydning for fiskerihavnen.»

Fram til 31.12.2019 har Kystverket forvaltningsmyndighet etter havne- og farvannsloven for alle tiltak som kan få betydning for statlige fiskerihavner, jf. havne- og farvannsloven § 28. Fra og med 1. januar 2020 blir ansvaret for de næringsaktive statlige fiskerihavnene overført til de nye fylkeskommunene, jf. regionreformen. Videre vil ny havne- og farvannslov tre i kraft fra 1. januar 2020. Den nye havne- og farvannsloven medfører bl.a. myndighet i fiskerihavner etter havne- og farvannsloven vil være kommunal at havnemyndighet. Mer informasjon om den nye havne- og farvannsloven finnes på Kystverkets internettsider: <http://www.kystverket.no/Regelverk/ny-havne--og-farvannslov2/>

På denne bakgrunn ber vi om at overnevnte § 27.2 andre ledd tas ut.

Med hilsen

Geir Egil Solberg
senioringeniør

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Moss Havn KF
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Fiskeridirektoratet
Rygge kommune

Strandgaten 10
Postboks 325
Postboks 185 Sentrum

1531	MOSS
1502	MOSS
5804	BERGEN

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Tilbakemelding på forslag til kommuneplan for nye Moss 2019-2030

Vi viser til oversendelse av 01.07. 2019 om høring av forslag til ovennevnte kommuneplan. Fiskeridirektoratet region Sør ga innspill til oppstartsvarsel for samme plan i brev datert 29.01.2018.

Fiskeridirektoratet er opptatt av at kommunene ser sammenheng mellom bruk av land og sjø i kommuneplanen, også utover kommunegrensene. Det er viktig at arealforvaltningen er forutsigbar, og at det balanseres fornuftig mellom bruk og vern. Det bør være eksistens- og utviklingsmuligheter for marine næringer samtidig som kommende generasjoner kan dra nytte av de fordeler som ressursene, beliggenheten og miljøet i en kystkommune gir, slik vi var inne på i vår tidligere tilbakemelding. Det er derfor viktig å inkludere kystnære sjøarealer og marin sektor i planarbeidet, slik at en har klare rammebetingelser for arealbruk, utvikling og næringsvirksomhet.

Vurderinger og innspill

I planbeskrivelsen fremgår det at det er en forutsetning at menneskelig aktivitet i så liten grad som mulig skal påvirke kystsonen og livet i sjøen negativt. Her vises det også til at det i kystsonen er registrert verdifulle naturtyper og oppvekst, beite- og gyteområder for fisk noe som gjør farvannet svært rikt og produktivt.

Videre finner vi det positivt at kommunen har fokus på både ivaretagelse av marint biologisk mangfold, og disponering av sjøarealer til småbåthavner. Vi viser her til bestemmelse § 27.1 hvor det blant annet fremgår at det ikke tillates plassering av moringer, bøyer samt mudring og etablering av sandstrand. Videre fremgår det av § 27.2 at kommunen vil utrede mulighet for å samle eksisterende bryggeanlegg, noe som også er i samsvar med Fiskeridirektoratets innspill.

I sammenstillingen av innspill til arealdelen fremgår det av rådmannens kommentar at hensynet til marine naturtyper og fiskeriinteresser vil fanges opp i rutiner for plan- og byggesaksbehandlingen hvor ulike databaser vil benyttes. Dette er positivt og ved at

kommunen etablerer klare rutiner på området vil det både gi en forutsigbarhet i saksbehandlingen i tillegg til at behovet for dispensasjoner reduseres. Videre fremgår følgende: *Vi skal i gang med et arbeid i et regionalt nettverk i Østfold der det skal vurderes hvordan vi går videre med havbruksnæringer i regionen, slik at dette blir hensiktsmessig fordelt på kystkommunene. Vi vil i forbindelse med dette arbeidet gå grundigere til verks på alle de marine hensynene og interessene i sjøområdene i Nye Moss.*

Fiskeridirektoratet ser fordeler ved at kommuner orienterer seg mot et samarbeid når det gjelder felles sjøområder. Interkommunalt samarbeid vil være positivt, både med hensyn til ressursbruk og tilgang til kompetanse. At nye Moss kommune setter marine hensyn og interessene i sjøområdene på dagsorden på denne måten vil etter vår vurdering bidra til et godt grunnlag for videreutvikling på området.

På den andre side ser vi at våre innspill, av 29.01.2018, vedrørende bruk av underformål knyttet til låssettingsplasser og hensynssoner ikke er fulgt opp av nye Moss kommune. Her viser vi til at tidlig avklaring av eventuelle konflikter vil være hensiktsmessig. I oversendt plankart vises det til (en-) formål fiske i tegnforklaringen, men vi kan ikke se at noen områder for fiske fremgår av selve kartet. Vi anser videre at formål farled ikke setter noen begrensinger når det gjelder utøvelse av fiske, da det i utgangspunktet er havressursloven som regulerer dette. Av hensyn til forutsigbarhet i planleggingen anbefaler vi derfor at kommunen inkluderer fiske som formål i disse områdene. Se for øvrig vårt kartverktøy når det gjelder registreringer av fiskeriinteresser i sjøområdene i nye Moss <https://kart.fiskeridir.no/plan>

Vi ønsker lykke til med det videre arbeidet, som vi forutsetter fortsatt gir godt grunnlag for marine næringer og marint biologisk mangfold i nye Moss kommune.

Med hilsen

Erik Ludvigsen
seksjonssjef

Lena Longva-Stavem
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Moss kommune

Postboks 175

1501 MOSS

Kopi til:

Fiskerlaget Sør
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Kystverket Sørøst

Stenersgata 2
Postboks 325
Postboks 1502

0184 OSLO
1502 MOSS
6025 ÅLESUND

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Dato: 28.08.2019
Vår ref: 17/03520-5
Deres ref: 17/1988-135-VIAR

Uttalelse- Høring og offentlig ettersyn av kommuneplan for nye Moss 2019-2030

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 1. juli 2019.

DMF avga uttalelse til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan og høring av planprogram, datert 18. januar 2018.

Uttalelsen er kommentert i kommunenes behandling slik: « Kommunen har nylig utvidet området for pukkverk i Rygge, og sammen med pukkverk i Moss har kommunen god kapasitet på uttak i hele planperioden. Forslag til ytterligere utvidelse på Fredskjerødegård er ikke tatt med i denne planperioden, men området er ikke båndlagt slik at området kan vurderes på nytt ved en senere rullering. Det er ikke lagt ut nye byggeområder til støy/støvfølsomt bruk som kan komme i konflikt med eksisterende eller framtidig utvinning av registrerte mineralske ressurser. »

DMF tar dette til etterretning, og har ingen ytterligere merknader til kommuneplanen.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
Seksjonsleder

Unni Garberg
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Unni Garberg

Mottakere:

Moss kommune

Rygge kommune

Postboks 175

Larkollveien 9

1501 MOSS

1570 DILLING

Kopi til:

Ressursforvaltning

Postboks 3021 Lade

7441 Trondheim

Statens vegvesen

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

 MOSS KOMMUNE HOVEDARKIVET		
Mottatt	04 OKT 2019	Saksbeh.
Saksnr.	Dok.nr.	Kopi
Arkivkode Emnekode Objektkode		

Behandlende enhet:
Region øst

Saksbehandler/telefon:
Per Inge Bjerknes / 90914145

Vår referanse:
19/174304-2

Deres referanse:
17/1988-135- VIAR

Vår dato:
01.10.2019

Høringsuttalelse – offentlig ettersyn av forslag til kommuneplan for nye Moss 2019 – 2030

Vi viser til brev mottatt 01.07.2019 om offentlig ettersyn av kommuneplan for nye Moss kommune 2019–2030. Samfunnsdel og arealdel med bestemmelser og plankart er utarbeidet parallelt, og her følger våre innspill til kommuneplanen samlet.

Statens vegvesen er vegadministrasjon for staten på riksveger og for fylkeskommunen på fylkesveger. Det innebærer at vi har ansvar for å ta vare på, planlegge, utvikle, drifte og vedlikeholde vegene på en optimal måte for brukerne og samfunnet for øvrig. Vi er også et fagorgan med sektoransvar på vegne av Samferdselsdepartementet. Gjennom sektoransvaret skal vi bidra til oppfølging av statlig politikk på egne veger og der andre enn staten har myndighet. Vi har sektoransvar for blant annet trafiksikkerhet, kollektiv, gange, sykkel, universell utforming, støy, luftforurensing og samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

Vi har et tett samarbeid med kommunen om areal- og transportutviklingen gjennom Miljøløftet Moss. Som del av dette samarbeidet er det utarbeidet planer og utredninger som vi ser blir gjenspeilet i planen, og Miljøløftets mål er lagt til grunn. Dette mener vi er positivt og bidrar både til forutsigbarhet og bedre måloppnåelse. Vi vil særlig berømme kommunens restriktive holdning til å ta inn nye utbyggingsområder. Vi har likevel noen innspill og merknader til planen som vi håper blir vurdert og innarbeidet.

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Skoggata 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel for nye Moss omfatter både kommunen som organisasjon og hele Mossesamfunnet. Til grunn ligger visjonen «Mangfoldige Moss – skapende, varmere, grønnere». Vi opplever at denne angir en retning for kommuneplanarbeidet som følges opp både gjennom beskrivelser og konkrete vurderinger av arealbruk. Vi oppfatter at bærekraft, med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål, og fylkesplanens hovedtemaer er utpekt som satsingsområde fra kommunen. Dette mener vi er en god oppfølging av nasjonale og regionale føringer.

Ut fra prognoser er 1 % årlig befolkningsvekst lagt til grunn. Det er positivt at kommunen ikke legger opp til høyere vekst enn det prognosene tilsier, noe som betyr at arealbruk i større grad er tilpasset faktisk behov. Samtidig har kommunen flere ubebygde områder innenfor vedtatte utbyggingsområder, slik at det finnes en reserve om veksten skulle bli større.

I omtale av nærings- og arbeidsliv vektlegges Moss sin rolle i Osloregionen og Viken. Vi mener samarbeid lokalt og kommunens rolle overfor de nærmeste kommunene burde vært vektlagt i noe større grad.

For næring vektlegges behovet for tilstrekkelige og egnede arealer. Det er viktig at lokalisering av rett virksomhet på rett sted blir ivaretatt, i tråd med ABC-prinsippet. For å følge opp dette trenger kommunen verktøy og virkemidler, bl.a. gjennom tydelige formålsbegrensninger og rekkefølgebestemmelser som kan hindre en lav utnyttelse av utbyggingsområder. Kommunen omtaler også tilstrekkelig og egnet infrastruktur, og her bør roller og verktøy synliggjøres i større grad, slik at det ikke oppstår uklarhet i forholdet mellom utbygger, planmyndighet og infrastruktureier.

Under klima blir både reduserte utslipp og tilpasning til et endret klima vektlagt, noe vi mener er i tråd med nasjonale føringer. Det er positivt at planen fokuserer på transport, både i form av redusert transportomfang og overgang til miljøvennlige drivstoff og transportformer.

Kommunen har utarbeidet en arealstrategi som del av samfunnsdelen. Dette opplever vi som et godt grep og skaper en god overgang til arealdelen. Transporteffektivitet, fortetting og knutepunktsutvikling blir vektlagt. Det er særlig positivt at nullvekst i personbiltrafikken legges til grunn. Vi støtter også vektleggingen av transformasjon. Det er samtidig viktig at transformasjonsområder får rett funksjon og utnyttelsesgrad.

I strategiene knyttet til boligbygging savner vi både lokalisering og utnyttelse av arealer i tråd med hovedmålene. Dette handler ikke bare om transport, men blant annet folkehelse, trivsel, byutvikling og landskapsvern. I praksis ser vi at dette følges opp i arealdelen, men det burde også vært presisert i arealstrategien. Vi registrerer at senterstrukturen videreføres. Vi savner en nærmere begrunnelse for dette med tanke på at det er en ny kommune.

Planen uttrykker forventninger om at rv. 19-prosjektet skal ivareta potensialet til utvikling av sjøsiden. Vi vil peke på at rv. 19-prosjektet skal vurderes ut fra et bredt spekter av mål både knyttet til transport, miljø, landskapshensyn og byutvikling, og det er for tidlig å si hvordan de ulike målene vil bli balansert mot hverandre.

Arealdel – planbeskrivelse

Arealdelens planbeskrivelse er tydelig når det gjelder mål om transporteffektivitet, sentrumsutvikling og tilrettelegging for alternativer til bilen. Knutepunktsutvikling og transformasjon blir også vektlagt. Dette bygger opp under nasjonale mål og samarbeidet gjennom Miljøløftet Moss. Et positivt resultat av denne tilnærmingen er at det ikke foreslås omdisponering av LNF-områder, i tillegg til at et område for fremtidig bebyggelse tas ut. Vi vil også berømme kommunen for styring av områder for handel for å oppnå en ønsket sentrumsutvikling. Det er også positivt at byutredningen, som viser sammenhengen mellom arealbruk og transportomfang og reisemiddelvalg, blir benyttet aktivt.

Jeløya og Høyda omtales i sammenheng med Moss som regionsenter. Deler av Jeløya inngår i sentrumsavgrensningen. Det er viktig at ytterligere boligutbygging legges til områder med gang-/sykkelavstand til sentrumsfunksjoner og jernbanestasjon, og til områder med gangavstand til høyfrekvent busstilbud. Det bør også vurderes å sette krav om nødvendig infrastruktur, særlig for gange, sykkel og kollektiv. Høyda sin rolle opp mot sentrum bør også konkretiseres og følges opp gjennom fremtidige planer. Det er derfor positivt med en kommunedelplan for dette området. Det er generelt gode føringer og mål om å styrke detaljhandelen i sentrum, og det er viktig at kommunen bruker et bredt spekter av virkemidler for å følge opp dette i praksis. Eksempler er parkeringspolitikk, behandling av plan- og byggesaker og prioritering av funksjoner som øker attraktiviteten til sentrum.

Det er verken avklart korridor eller teknisk løsning for fremtidig rv. 19. Vi mener det er positivt at det ikke tas nye større grep knyttet til sentrum nå, slik at det er mulig å tilpasse utviklingen til fremtidig infrastruktur, inkludert lokalisering av ferjeleiet. Samtidig vil vi presisere at rv. 19 som barriere og vegens betydning for byutvikling og lokalmiljø, er av forholdene som blir vektlagt ved valg av løsning.

Utrekningen tilsier at det er potensial for omtrent 4500 boliger innenfor eksisterende tettstedsareal. Dette skal være tilstrekkelig for å møte behovet i planperioden. Det vil være en utfordring å styre utbyggingen slik at det er boligene som er mest i tråd med overordnede mål som blir realisert. Det er også viktig at arbeidet med å oppheve planer som er i strid med samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og en ønsket sentrumsutvikling, blir prioritert.

I listen over nasjonale føringer vil vi peke på nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 14. mai 2019. Disse peker på fire hovedutfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

I tillegg kunne listen også inneholdt henvisning til øvrige retningslinjer, blant annet for støy og for lokal luftkvalitet.

Bestemmelser

§ 11 om skilt og reklame bør få et tillegg om at man etter vegloven § 33 må ha løyve fra vegmyndigheten for å sette opp reklame som retter seg mot de vegfarende, uansett hvor langt fra vegen reklamen står. Unntatt fra løyveplikten er reklame for virksomhet på bygningen der virksomheten foregår.

§ 12 om parkering opplever vi som mangelfull og ikke fullt i tråd med nasjonale føringer. Vi mener at det må angis en maksimumsnorm for antall bilparkeringsplasser, mens det for sykkelparkering bør settes en minimumsnorm, også for mindre leiligheter med BRA inntil 60 m² og nærings- og publikumsbygg. Fellesanlegg for sykkelparkering skal være under tak og være låsbare. For nærings- og publikumsbygg skal det også avsettes parkeringsplasser for forflytningshemmede, der 10 % er anbefalt norm.

Vi har flere merknader til § 13.2 Støy. I første setning må «Miljøverndepartementet» endres til «Klima- og miljødepartementet». I første avsnitt bør det vises til grenseverdiene i tabell 3 i T-1442/2016 og at disse skal overholdes ved planlegging av ny støyfølsom bebyggelse. Slik bestemmelsene nå er formulert, er den ikke bindende, men vil måtte tolkes for hver ny plan. Formuleringen «legges til grunn» åpner for tolkninger. Det samme gjør forutsetningen om at man skal legge til grunn eventuelle senere retningslinjer som erstatter gjeldende T-1442/2016. Vi viser også til § 28 hvor det er vist til T-1442/2016.

Vi opplever at § 18 om hva som skal ivaretas i reguleringsplaner ikke er uttømmende, blant annet når det gjelder rekkefølgekrav, krav til infrastruktur og hensyn til byggegrenser. Dette ivaretas delvis i andre bestemmelser, og kommunen bør vurdere om dette er tilstrekkelig.

§ 19 fremstår som upresis og har mer form av retningslinje enn bestemmelse. Vi ber kommunen vurdere om «utnyttets effektivt» bør defineres nærmere.

Når det gjelder § 20 og avstand mellom garasje og tomtegrense, anbefaler vi at det skal settes av nok areal til å kunne snu på egen tomt slik at rygging ut i veg unngås. Om nåværende ordlyd likevel ønskes opprettholdt, må det presiseres at avstandsangivelsen er en minimumsnorm. Det må også fremgå at byggegrense i medhold av vegloven eller plan- og bygningsloven skal overholdes.

Lokalisering av næring omhandles både i § 7 og § 22. Formuleringene er ikke likelydende. Kommunen bør vurdere om disse bør samordnes.

§ 28.3 om støy fra flere kilder må vise til grenseverdiene i tabell 3 i T-1442/2016. Ved støy fra flere kilder er det uklart om støygrensene i tabell 3 skal reduseres med 3 dB eller ikke. Det står at det anbefales. Da blir det uklart hvilke støykrav en støyrapport faktisk skal dokumentere er oppfylt.

Det er ikke tatt inn bestemmelse om byggegrenser langs offentlig veg. Dersom byggegrenser langs veg ikke er fastsatt i en arealplan etter plan- og bygningsloven, gjelder veglovens bestemmelser, jamfør vegloven § 29. Som vi uttalte til planprogrammet, anbefaler vi at kommunen tar inn en bestemmelse i kommuneplanen som fanger opp byggegrenser langs fylkesveger som ikke er fastsatt i annen arealplan, slik at hjemmelsgrunnlaget blir plan- og bygningsloven. Dispensasjon fra denne bestemmelsen behandles i så fall av nye Moss kommune og kan gis med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2. Statens vegvesen/fylkeskommunen skal få uttale seg før det gis dispensasjon, i henhold til plan- og bygningsloven § 19-1. I tillegg vil vi påpeke at gjeldende rammeplan for avkjørsler er fra 2009.

I generell retningslinje om avkjørsler må det vises til «Rammeplan for behandling av avkjørselsspørsmål – riks- og fylkesveger i Østfold – 2009».

Konsekvensutredning

Både konsekvensutredning av enkeltområder og av planen som helhet, gir et godt uttrykk. Utredningen viser at på tross av transporteffektiv utvikling vil transportomfang og personbiltrafikk øke, i tråd med funn i byutredningen. Å benytte et bredt spekter av virkemidler bør bli prioritert i oppfølgingen av planen for å nå mål knyttet til folkehelse, lokalmiljø og attraktivitet, der redusert personbiltrafikk i tråd med nullvekstmålet bør være et sentralt innsatsområde. Tilrettelegging for alternative transportformer kombinert med bilbegrensende virkemidler vil være viktig for at flere bilturer erstattes med gåing, sykling og kollektivreiser. Selv om nullvekstmålet ikke nås gjennom fortettet arealbruk alene, er det viktig at kommunen bruker arealpolitikken aktivt for å bidra til en ønsket utvikling.

Det er positivt at kommunen viser en restriktiv holdning når det gjelder nye utbyggingsområder, og vi mener det er positivt at transport og transporteffektivitet blir vektlagt. Kommunen vil ta til følge enkelte innspill innenfor langsiktig tettstedsgrænse. Vi forutsetter at kommunen har gjort vurderinger av behov og husholdning av arealene frem mot 2050. Det er viktig at ulike forhold som infrastrukturtilknytning, interne gangforbindelser osv. blir ivaretatt i videre planlegging og søknadsbehandling.

Vi registrerer at transformasjonsområder langs Osloveien og på Høyda, samt spredt næring på deler av Skallerød gård (jf. 5.2, 5.3 og 5.4) er vurdert å gi økt transportbehov, men blir likevel tatt inn. Vi vil minne om at selv om konsekvensen av et enkelte område ikke trenger å være stor, er det summen av slike enkeltområder som bidrar til en bilbasert utvikling.

For innspill 55 og 56 vil vi påpeke at dette berører arealer med pågående planarbeid for tiltak i kryssområdet ved Patterød, herunder innfartsparkering.

Begrepsavklaring

Vi opplever at «gang- og sykkelvei» er benyttet som en samlebetegnelse for ulike anlegg for gående og syklende. Vi vil oppfordre til at «anlegg for gående og syklende» heller benyttes, siden «gang- og sykkelveg» betegner en konkret løsning som ikke vil være egnet i alle tilfeller.

Avslutning

Samlet mener vi dokumentene som utgjør kommuneplanen for nye Moss er en god oppfølging av nasjonale føringer. Vi ber om at våre innspill blir vurdert, samt å få endelig plan etter vedtak.

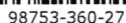
Seksjon for plan og trafikk
Med hilsen

Siri Rolland
seksjonsleder

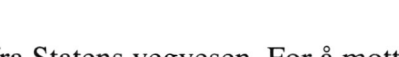
Per Inge Bjerknes

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
Fylkesmannen i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 MOSS
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE (1), Postboks 220, 1702 SARPSBORG

else - offentlig ettersyn av fors

Dette kan du gjøre på www.no

Altinn

360#1515:ed009c6b-5be1-473d-8538-db687bf5a387:1

MOSS KOMMUNE
Postboks 175
1501 MOSS

Dato: 06.09.2019
Saksref: 201727649-4
Deres ref.: 17/1988-135-
VIAR
Side: 1 / 3

Vår saksbehandler: Nina Michalowska
Telefon:
Mobil: +47 45632022
E-post: Nina.Michalowska@banenor.no

Moss kommune - uttalelse til offentlig ettersyn av forslag til kommuneplan for nye Moss 2019 - 2030

Vi viser til oversendelse av forslag til kommuneplan for Nye Moss kommune 2019-2030 til offentlig ettersyn, med følgebrev datert 1. juli 2019.

Bane NOR som jernbanemyndighet har følgende merknader til planforslaget

Vi har ingen merknader til høringsutkast av kommuneplanens samfunnsdel. Vi viser til vår uttalelse til oppstart av planarbeid med kommuneplan og høring av planprogram datert 29. januar 2018 og har følgende kommentarer til forslag til kommuneplanens arealdel:

Sikkerhet og planfaglige krav

Planbestemmelsen pkt. 1.3 fastsetter at reguleringsplan for Østfoldbanen VL, Sandbukta – Moss – Såstad gjelder foran kommuneplanen. Reguleringsplanen er delt i to delstrekninger, Sandbukta – Rygge grense og Moss grense – Såstad. I vedlegg I med oversikt over gjeldende reguleringsplaner er det feil i planens benevnelse for delstrekningen i Rygge kommune. Vi ber om at dette sjekkes og rettes opp.

Jernbaneformål

Det er positivt at jernbanearealer vises med jernbaneformål i planforslaget. Det er likevel noen områder hvor jernbaneformål mangler eller ikke dekker alt jernbaneareal:

- Strekningen mellom Vestby grense og Kambo stasjon – manglende arealformål for jernbanen.
- Kambo stasjon – arealformål *Havn* på deler av jernbanearealet mellom stasjon og innfartsparkering.
- Rygge stasjon – arealformål *Offentlig eller privat tjenesteyting, Andre typer bebyggelse og anlegg* og *Boligbebyggelse* på deler av stasjonsområdet.

Vi ber kommunen om at disse jernbane- og stasjonsarealene avsettes til arealformål *Jernbane* i tråd med faktisk arealfunksjon.

Sikringssone i tunneler og kulverter

Vi er tilfreds med at det i plankartet er innarbeidet *sikringssone rundt jernbanetunnel* H109 for nye jernbanetunneler. Vi gjør oppmerksom på at eksisterende jernbanetunnel mellom Kambo og Sandbukta også må beskyttes med hensynssonen og vi ber om at dette rettes opp på plankartet.

Vi mener at det også bør knyttes bestemmelser til sikringssonen tilsvarende andre hensynssoner i planforslaget. Vi foreslår følgende formulering av bestemmelser: *«Innenfor sikringssone rundt jernbanetunnel tillates ikke bygge- og anleggstiltak som kan påvirke tunnelen uten at det foreligger tillatelse fra berørt samferdselsmyndighet. Dette gjelder alle tiltak som innebærer betydelige inngrep i grunnen, herunder sprengningsarbeider, boring for energibrønner og andre brønner.»*

Søknadsplikt etter jernbaneloven § 10

Vi minner også om jernbanelovens § 10 som fastsetter at alle byggetiltak innen 30 meter regnet fra nærmeste spors midtlinje krever tillatelse fra Bane NOR uansett om det foreligger reguleringsplan med annen byggegrense. Under behandling av søknaden om tillatelse etter jernbaneloven § 10 skal Bane NOR vurdere ytterligere om hensynet til jernbanesikkerheten, jernbanens uforstyrrede drift, behovet for inspeksjon og vedlikehold mm. er ivarettatt og stille evt. supplerende vilkår.

Jernbanens arealbehov

Bane NOR mener det er positivt at det ikke er foreslått ny arealbruk på Kambo og Gon innenfor områder vurdert til nytt hensettingsanlegg i pågående planarbeid med kommunedelplan for Hensetting Moss. I påvente av en avklaring i kommunedelplanprosessen ber vi kommunen om å vurdere å legge inn de varslede planområdene for hensetting i Moss og Rygge som båndleggingssoner etter plan- og bygningsloven § 11-8, pkt. d (H710) i plankartet. Bane NOR er klar over at det vil være store områder som båndlegges, men vi mener dette er nødvendig for å unngå arealkonflikter og gi en større forutsigbarhet for grunneiere. Planarbeidet er i gang og en slik båndlegging vil uansett være begrenset i tid. Vi foreslår følgende ordlyd for bestemmelse, eventuelt retningslinje til båndleggingssoner: *«Området er båndlagt i påvente av vedtak av en kommunedelplan eller reguleringsplan for et hensettingsanlegg i Mosseregionen, jfr. pbl. § 11-8, pkt. d.»*

I tillegg til myndighetsrollen har Bane NOR en rolle som grunneier. Bane NOR som grunneier har behov for å ivareta sine interesser i plansaker på linje med andre grunneiere.

Bane NOR som grunneier har derfor følgende merknader til planforslaget:

Bane NOR har sett på arealbruken av dagens sporområde som blir frigjort når jernbanen legges ned og har innspill til følgende områder i planforslaget:

- Område i Sandbukta, på nedsiden av Røyseveien
Vi har identifisert et potensielt mindre areal som er egnet for boligformål. Derfor bør grensen mellom boligformål og grøntområde justeres noe for å gi mulighet til dette.
- Område ved Kleberget
Vi har identifisert et potensielt mindre areal som er egnet for boligformål. Boligene kan knyttes til eksisterende vei i dagens boligområde på oversiden av jernbanen. Forslaget om å gjøre om hele arealet der dagens jernbanetrase ligger til friområde bør derfor justeres noe for å gi mulighet til en boligutvikling på deler av området uten at dette går utover mulighetene for å etablere et friområde
- Område ved Stranda (syd for Bakkeveien – ned mot nytt LNF område).
Vi har identifisert et potensielt mindre areal som er egnet for boligformål. Forslaget om å gjøre om hele arealet der dagens jernbanetrase ligger til sykkelvei virker litt for grovt ettersom det er et betydelig areal som frigjøres. Arealformålene bør derfor justeres noe for å gi mulighet til en boligutvikling på deler av området uten at dette går utover mulighetene for å etablere en sammenhengende sykkelvei gjennom området.

Bane NOR forventer et initiativ fra kommunen for å avklare og avtale både prosess og innhold i en helhetlig avtale som regulerer tekniske og økonomiske forhold inkludert grunnerverv i forbindelse med fremtidig frigivelse av dagens sporområder gjennom Moss og Rygge kommune.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Seksjonssjef
Planavdelingen, Forvaltning og
samfunnskontakt

Nina Michalowska
Overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

RYGGE KOMMUNE
MOSS KOMMUNE

Fra: Øystein Høsteland Sundby <Oystein@moss-havn.no>
Sendt: tirsdag 1. oktober 2019 07:26
Til: Mottak Post
Emne: 19/72-2 Høringsinnspill fra Moss Havn KF til Kommuneplan for Nye Moss 2019 - 2030.
Vedlegg: Høringsinnspill fra Moss Havn KF til Kommuneplan for Nye Moss 2019 – 2030..docx.pdf

Se vedlagte dokument

Moss kommune
Postboks 175
1501 MOSS

Vår.ref. 19/72: – 2

Deres ref.: 17/1988-135-VIAR

Dato: 01.10.2019

Høringsinnspill fra Moss Havn KF til Kommuneplan for Nye Moss 2019 – 2030.

Moss Havn KF er kommunalt foretak og gir gjennom dette brev et innspill fra administrasjonen i Moss Havn.

Moss havn er en av landets mest effektive og kompakte havner. Her omlastes store mengder gods som skal til og fra næringslivet i Mossregionen. Østfold er et betydelig transportfylke. Med grenseovergangene til både E6 og E18, to store offentlige havner og jernbane til kontinentet kan Østfold trygt kalle seg «porten til Europa». Moss er en viktig del av dette og Moss Havn spiller en aktiv rolle i både utvikling av eksisterende næringsliv og nyetableringer.

Moss Havn er langt fremme i utvikling av smart havn. Vi etablerte i 2018 landets første innlandshavn og har stort fokus på nullutslippsløsninger, både i egen drift og transport til/fra havna.

Mange av landets største logistikkentra er lokalisert i Mossregionen, nettopp på grunn av den nære tilgangen til nødvendig infrastruktur (vei og havn).

Nye miljøvennlige transportløsninger er viktig for å nå fremtidens klima og miljøkrav. Det er derfor satt både nasjonale og internasjonale målsettinger om overføring av gods fra vei til sjø og bane. Målsettingene er ambisiøse og skal del-realiseres innen 2030. Sjøtransporten er sentral for å nå disse målene, og tilgjengelighet til effektive havner nær vareeiere, industri og næringsliv ellers vil være helt nødvendig. Regional transportplan for Østfold frem til 2050 omtaler også viktigheten av å overføre gods fra vei til sjø og bane, med presisering om at det på mellomlang sikt vil være størst potensiale på sjø.

Kommuneplanen, slik den foreligger, har omtalt viktige forhold som berører Moss Havn. Å sikre nødvendige arealer for utvikling er essensielt. Det er stort press på kystarealer i hele Oslofjorden fra mange ulike interessenter. Å sikre en effektiv tilknytning til øvrig veinett gjennom Rv 19 er i tråd med føringer om at nasjonal stamnetthavn skal være tilknyttet riksvei.

Samtidig er også målsettingen om at havna utvikles som en kompakt, fossilfri og smart havn i tråd med administrasjonens målsettinger. Å sikre at de målsettinger som bygger opp om dette i høringsdokumentene blir gjennomført vil være viktig for å utvikle fremtidens havn, og gjennom det nødvendig infrastruktur for næringslivet i regionen.

Administrasjonen i Moss Havn KF vil med dette innspillet presisere viktigheten av de forhold utkastet til kommuneplan omtaler rundt Moss havn og den øvrige infrastruktur som knytter Moss havn til næringslivet i regionen.

Med vennlig hilsen

Øystein Høsteland Sundby
Havnesjef
Moss Havn KF

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke signatur.

|

Fra: Mahwash Ajaz
Sendt: fredag 11. oktober 2019 14:57
Til: Vibeke Arnesen
Kopi: Vibeke Rosenlund; Suzana Akilah; Kristian Krogshus; Hans Morten Sundt
Emne: SV: Kommuneplan

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei,

Ytterligere presiseringer rundt boligsosial planlegging uteblev dessverre fra høringsinnspillet nedenfor (se tekst i rødt).

I arealdelen for kommuneplanen fremstår følgende om boligsosial planlegging:

Boligsosial planlegging Moss og Rygge har vedtatt boligsosial plan som gjelder inn i nye Moss fram mot 2022. Planen legger målsettingene i den nasjonale boligsosiale strategien «Bolig for velferd» til grunn. Det er et mål at den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv, og planen beskriver at det er viktig å jobbe med spørsmål om bolig og velferd i alle ledd av planleggingen.

Boligsosial plan har som et av de oppfølgende tiltakene beskrevet følgende: **Forankring av boligsosialt utviklingsarbeid i kommunenes planverk og overordnet planlegging. Et av de de viktigste områdene for å nå målsettingene, er forankringen i kommunens overordnede planlegging, som planstrategi, kommuneplan med areal- og samfunnsdel og planer for boligbygging.**

Kommuneplanen må legge til rette for:

- produksjon av nok boliger
- egnede boliger
- utvikling av gode bomiljø

Gjennom planlegging skal man sikre bygging av nok boliger som er av god kvalitet slik at de som har behov for tjenester for å mestre boforholdet skal få tilgang til det. **Kommunen må sørge for å ha tilstrekkelig tilbud av boliger som dekker innbyggernes behov, med hensyn til lokalisering, størrelse og utforming. Dette forutsetter at det blir prosjektert for diverse boligtyper i et utbyggingsområde som tilrettelegger for at forskjellige samfunnsgrupper (førstegangskjøpere, familier med lav inntekt, småbarnsfamilie, eldre) kan anskaffe seg bolig i det området.** Det er viktig at kommunen aktivt legger til rette for boligbyggingen slik at den skjer i takt med øvrig utvikling i kommunen. Parallelt må kommunen jobbe for å skaffe boliger til vanskeligstilte.

Kommunen må sikre at kommunale boliger blir representert i forskjellige bydeler og ha tilfredsstillende standard slik at det unngås at vanskeligstilte/lavinntektsfamilie som blir tildelt boligene blir «getoisert»/bosatt i boligområder med lavere standard og diverse sosiale problemer/utfordringer. For å lykkes må en rekke av de kommunale sektorene

samarbeide. Folkehelseoversikten skal gi et godt bilde av helse- og levekårs-utfordringene i kommunen. Den gir anledning til å avdekke eventuelle utfordringer knyttet til bolig og bomiljøer på en systematisk måte, og bidrar til å sikre at det er lokale behov og utfordringer som avgjør om det skal lages egne planer eller strategier på enkelte områder. I kommuneplanens arealdel må det legges vekt på overordnede rammer for kommunestrukturen og utviklingen av helhetlige områder/bydeler.

Det innebærer:

- å dimensjonere og lokalisere bolig- og næringsbebyggelse ut fra langsiktige behov

- å definere de ulike områdenes/bydelenes rolle og funksjon i lokalsamfunnet
- å definere tydelig de ulike kommuneområdenes rolle og funksjon i lokalsamfunnet
- å definere hvor tett det skal bygges, hvilke tjenester og kvaliteter kommunen skal satse på innenfor de ulike områdene, hvilken grad av universell utforming kommunen skal ha osv.

Når det gjelder boliger for eldre og demente er det behov for framskaffelse av mer differensierte boliger med både en universell tilpasning og at disse er tilrettelagt for heldøgns helse- og omsorgstjenester.

Med ønsker om en riktig god helg! ☺

Med vennlig hilsen

Mahwash Ajaz
Rådgiver
Miljørettet helsevern
Moss kommune

Fra: Mahwash Ajaz

Sendt: fredag 11. oktober 2019 14:52

Til: Vibeke Arnesen <Vibeke.Arnese@moss.kommune.no>

Kopi: Vibeke Rosenlund <vibeke.rosenlund@rygge.kommune.no>; Suzana Akilah <Suzana.Akilah@moss.kommune.no>; Kristian Krogshus <Kristian.Krogshus@moss.kommune.no>; Hans Morten Sundt <hans.sundt@rygge.kommune.no>

Emne: Kommuneplan

Hei Vibeke,

I samråd med kommuneoverlegene har vi følgende høringsinnspill til kommuneplanen for perioden 2020-2031:

Det er laget et forslag til kommuneplan med samfunnsdel og arealdel for nye Moss. Kommuneplanen er en overordnet plan for en helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling, for kommunen som organisasjon og for hele mossesamfunnet. Fellesnemnda for nye Moss har vedtatt at forslag til kommuneplan skal legges ut på høring og til offentlig ettersyn fram til 1. oktober 2019.

<http://www.nyemoss.no/kommuneplan/horing-av-kommuneplan-for-nye-moss-2019-2030/>

Høringsinnspill

Vedrørende markering av høyspenttraseer som hensynssoner i plankartet:

På s. 4 i dokumentet "Sammenstilling av innspill til kommuneplanen med kommentarer" refereres et innspill fra Hafslund nett AS, om at "nettstasjoner skal ha en byggegrense på 5

meter". Videre fremkommer det at "høyspenttraseene er tatt inn som hensynssoner i plankartet i en bredde på 30 meter". Vi vil gjøre oppmerksom på at Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) ikke anbefaler konkrete byggegrenser. Nettstasjoner, transformatorer og lignende må etableres i henhold til DSAs forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg. DSA kan kontaktes for mer informasjon.

Videre forstås det at "hensynssoner i plankartet i en bredde på 30 meter" er tatt inn i plankartet jamfør PBL §§ 11-8 og 12-6. Hensynssonen bør reflektere det aktuelle ledningsanleggets byggeforbudsbelte. Regulerings-bestemmelsene knyttet opp mot hensynssonen bør lyde: "Innenfor hensynssonen er det byggeforbudsbelte og alle tiltak i terreng skal avklares med ledningseier."

Levekår og folkehelse

I dokumentet "Planprogram for kommuneplan for nye Moss kommune 2020-2031 (med samfunnsdel og arealdel)" fremkommer det at både Moss og Rygge kommuner har utfordringer på områdene levekår og at begge kommunene har mangel på omsorgsboliger og framskaffelse av boliger for vanskeligstilte. I den forbindelse skal det utarbeides en felles boligsosial plan. I denne planen må det legges til rette for framskaffelse av omsorgsboliger og boliger for vanskeligstilte i nye Moss.

I vårt arbeid med miljørettet helsevern mottar vi ofte bekymringsmeldinger om utilfredsstillende boforhold ved boenheter både i det private og det offentlige boligmarkedet. I disse tilfellene er de bygg-tekniske forholdene (lys, lyd, brann, luft, radon m.m.) ved boenhetene utilfredsstillende i henhold til forskriftsmessige krav.

I den boligsosiale planen må det inngå konkrete vilkår for kvalitetssikring og godkjenning av boenhetene der kommunen har tildelingsrett. I kommunens prosedyrer for tildeling av kommunalboliger eller bolig med støtte fra NAV, må det settes krav om at utleier dokumenterer at de bygg-tekniske forholdene ved boenhetene er tilfredsstillende i henhold til forskriftsmessige krav samt verifisering ved visuell inspeksjon, før boenhetene tildeles. Det må kreves at en slik rutine innarbeides og etterleves for å sikre at boenhetene er i god stand og ikke vil påføre beboer/leietaker en helsemessig ulempe.

[Lov om planlegging og byggesaksbehandling](#) med forskrifter, legger rammer for planlegging og gjennomføring av byggetiltak i kommunen, samt regulerer den kommunale arealforvaltningen. Den byggetekniske forskriften sikrer at ethvert bygg oppfyller krav til sikkerhet, miljø, energi og helse. Boligsosiale handlingsplaner må forankres i kommuneplan og økonomiplan

Kommunedelplan for levekår og livskvalitet må også legge til rette for et godt samspill mellom barnehage- og skolesektoren og frivilligheten for å øke trivsel og aktivitetsnivået blant barn og unge. I denne planen må det også legges til rette for økt samspill mellom familieenheter og frivilligheten og lokale idrettstiltak. Kommunale nettsider må legge til rette for lett tilgjengelig informasjon om private og offentlige tilbud innen kultur og idrett. Frivillige organisasjoner må tildeles plattformer i form av kaféer, lokaler og andre ressurser for økt sosialisering på tvers av skillelinjene i samfunnet. Det må tilrettelegges for allment

tilgjengelige gode og "grønne" møte- og lekeplasser med nær tilgang til offentlig tilgjengelige toaletter.

Langsiktige areal- og transportstrategier

I dokumentet "Planprogram for kommuneplan for nye Moss kommune 2020-2031 (med samfunnsdel og arealdel)" fremkommer det at arealstrategiene skal definere hovedelementene i kommunens areal og transportpolitikk, fysisk utvikling og vern av arealer.

Arealstrategiene må inngå i en helhetlig plan for byggeprosjekter i nye Moss. Flere og samtidige utbyggingsprosjekter kan ha en negativ innvirkning på folkehelsen med hensyn til generering av langvarig byggestøy. Det må etterstrebes god planlegging av byggeprosjekter og effektiv utnyttelse av ressurser med formål å oppnå kortest mulig og mest mulig skånsom byggeperiode. Den samlede støybelastningen fra flere og samtidige støykilder har en negativ innvirkning på befolkningens helse.

Veitrafikken er den største kilden til støy i Norge. I følge [Miljødirektoratet](#) ble rundt 1,9 millioner i 2014 utsatt for trafikkstøy på mer enn 55 dBA utenfor huset sin. Dette er en økning på 700 000 siden 1999. I tillegg er det en stor gruppe som utsettes for støy på mellom 50 og 55 dBA. Den viktigste årsaken til at så mange mennesker er utsatt for støy er at veitrafikken øker, samtidig som flere mennesker bosetter seg i trafikkflette og støyutsatte områder.

Transportstrategiene må inngå konkrete planer for økt utbedring og utnyttelse av sykkeltraseer og kollektivtrafikken for å redusere veitrafikken og forurensning fra tungtransport og personbiler.

Universell utforming

I kommuneplanbestemmelsene fremkommer følgende om universell utforming:

§ 9 UNIVERSELL UTFORMING (PBL § 11-9, PUNKT 5)

Der det skal bygges mer enn to bruksenheter skal minst 50 % av boliger skal bygges som tilgjengelig boenhet.

Universell utforming er forankret i en rekke forskriftsmessige krav som samfunnet er påkrevd å etterleve, og bør derfor omtales ytterligere i kommuneplanbestemmelsene:

- Universell utforming er utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og spesiell utforming. På den måten blir ikke mennesker med forskjellige funksjonshemninger/spesielle behov stigmatisert. Funksjonshemming er et misforhold mellom individets forutsetninger og miljøets krav til funksjonsevne på områder som er vesentlige for å ha et selvstendig og sosialt liv.

Begrepet funksjonshemmet omfatter bevegelseshemmede, synshemmede, hørselshemmede, psykisk utviklingshemmede, miljøhemmede m.m. Det er viktig at det blir utarbeidet og vedtatt bestemmelser og retningslinjer for universell utforming i forbindelse med kommuneplanen slik at disse blir juridisk bindende i reguleringsplaner.

Det skal sikres god tilgjengelighet for hele befolkningen, herunder bevegelseshemmede, orienteringshemmede og miljøhemmede. Arealene skal utformes slik at de kan brukes på like vilkår av en så stor del av befolkningen som mulig.

Det bør stilles krav om universell utforming for uteområde/fellesareal/lekeplass med tanke på taktilmerking, lederlinjer, belysning, møblering, skilt, stigningsforhold, parkering, vinterbruk (fare for fall, snølagring, belysning og vinteraktivitet) og valg av planter og trær med tanke på pollenallergi.

- Kjøreveg, gate og fortau
Gateløp og kryssinger må utformes enkelt og logisk slik at trafikkmiljøet blir lett å bruke, forstå og huske. Det bør være enkle gateløsninger med langsgående linjer, klart definerte krysningssteder og klare skiller mellom trafikkgrupper må tilstrebes. Vegen og gangarealet må ha fast dekke som ikke gir friksjon eller nivåforskjeller
- Gang og sykkelvei
Gang-/sykkelveg skal opparbeides med fast dekke. Naturlige eller spesiallagde ledelinjer for blinde og svaksynte skal etableres. Belegg i gangsonen må ikke gi for stor friksjon for rullestolbrukere og personer med ganghjelpemidler. For gang- og sykkelveger anbefales ikke større stigning enn 1:20. Der dette ikke er gjennomførbart, kan mindre partier ha brattere stigning, maks 1:12.
- Felles- og friområder
Friområder og fellesområder skal fungere som fullverdige rekreasjons- og lekeområder for alle mennesker inkludert mennesker med nedsatt funksjonsevne, barn og voksne. Områdene skal være opplyste, gangarealet skal ha lav friksjon, være trinnfritt, lett å orientere seg i og innby til lek, sosial kontakt og fysisk aktivitet.

I områder med vanskelig topografi og eller spesielle naturkvaliteter skal grad av universell utforming vurderes nærmere. I friområder der det ikke er mulig å tilrettelegge for rullestolbrukere, kan det allikevel være mulig å gi området en høyere grad av tilgjengelighet. Enkle tiltak som rydding av turstier, gode trinn og trappeforhold med god markering av trinnene, nødvendige kontraster og rekkverk i hele trappens lengde. Sikring av farlige områder, bryggekanter etc. og god belysning er viktig.

Universell utforming bør ivaretas ved offentlige strender i den graden det er mulig (rampe, rekkverk, HC-toalett).

LEKEPLASSER OG UTEOPPHOLDSPASSER

I kommuneplanbestemmelsene fremkommer følgende om lekeplasser og uteoppholdsarealer:

§10 LEKEPLASSER OG UTEOPPHOLDSAREALER

(...) Ved boligbebyggelse skal det for hver boenhet avsettes minst 30 m2 tilfredsstillende uteareal for opphold. Inntil 10 m2 kan beregnes på terrasse eller annet privat uteareal. For boligbebyggelse med mer enn 4 boenheter skal det i tillegg opparbeides nærlekeplass på minst 100 m2 pr. 25 boenheter i umiddelbar nærhet til boligene. For boligbebyggelse med mer 25 boenheter skal det i tillegg anlegges kvartalslekeplass på minst 500 m2 daa pr. 50 boenheter. Maksimal avstand til bolig skal ikke overstige 200 meter (...).

Slik bestemmelsen fremstår i høringsutkastet kan det tolkes som at en lekeplass kan være mindre enn 100m2 hvis det er færre boenheter enn 25 stk. For eksempel vil det for 10 boenheter beregnes nærlekeplass på 40 m2 eller for 30 boliger kan det være kvartalslekeplass på 300 m2. Hva blir arealet for kvartalslekeplassen boligområdet med flere enn 50 boenheter?

Følgende bør presiseres inn under denne bestemmelsen:

- For boligbebyggelse med flere enn 4 boenheter og opptil 25 boenheter skal det i tillegg opparbeides nærlekeplass på minst 100 m2 i umiddelbar nærhet til boligene. For boligbebyggelse mellom 25 og 50 boenheter skal det i tillegg anlegges kvartalslekeplass på minst 500 kvm.
- Det bør stå mer om bruk av takflater som leke- og oppholdsareal. Dette kan være aktuelt tema i fremtidig fortetting av bysentrum. Hva ønsker vi, er det det en åpning for dette i kommuneplanen?

MILJØKVALITET

I kommuneplanbestemmelsene fremkommer følgende om miljøkvalitet:

§ 13 MILJØKVALITET 13.2 STØY:

(...) Behandling av støy i arealplanlegging for støy fra bygge- og anleggsvirksomhet skal gjelde for driftstid mindre enn 6 uker. Det skal foretas en skjerping av støygrensene ved lengre driftstid, jfr. tabell 6 i retningslinjen (...).

Følgende presisering foreslår:

- I behandling av støy i arealplanlegging for støy fra bygge- og anleggsvirksomhet skal støygrensene i tabell 4 retningslinje T-1442 gjelde. Basisverdiene i tabellen gjelder for anlegg med total driftstid mindre enn 6 uker. For lengre driftstid skjerpes grenseverdiene for dag og kveld som vist i tabell 5.
- Dersom flere bygg- og anleggsprosjekter berører samme nabolag samtidig eller like etter hverandre i tid, skal disse behandles som en sammenhengende anleggsperiode, forutsatt at det ikke er lenger opphold i arbeidet enn 1 måned. Byggherre/tiltakshaver skal være ansvarlig for at de enkelte entreprenører følger opp kravene. For større arbeider skal det utarbeides en støyprognose (støyfaglig utredning med kart, støyberegning og forslag til eventuelle avbøtende tiltak).
- Støyende drift og aktiviteter bør normalt ikke forekomme om natten (23-07). Dersom det i spesielle tilfeller tillates avvik fra dette, og støygrensen i Tabell 4 overskrides, gjelder regelen om varsling, kapittel 4.4.
- Krav til innendørs lydnivå som angitt i tabell 6, skal stilles ved arbeid i samme bygningskropp eller der et høyt utendørs støyntivå bare kan avbøtes med isoleringstiltak. Anbefalte

grenseverdier i Tabell 6 gjelder generelt og korrigeres ikke for langvarige arbeider. Grenseverdiene gjelder også i bebyggelse over tunneler.

FORTETTING I SENTRUMSOMRÅDER

Innspill om fortetting i sentrumsområde (kombinasjon av bolig og næringsvirksomheter i samme bygg eller ved siden av):

- Et viktig mål i fremtidig utvikling av nye Moss er bevaring av verdifulle jordbruksarealer og grønne rekreasjonsområder. Dette betyr en fremtidig fortetting av sentrumsområde. Fortettingen stiller store krav til å ivareta og videreutvikle bokvaliteter, rekreasjonstilbud og møteplasser i byen, men det gir gode muligheter til å utvikle en miljøvennlig og levende by. Utesteder, kafeer, puber, restauranter, butikker, treningssentre blir etablert i samme bygg eller mellom boliger.
- Moss kommune bør styrke et sunt og bærekraftig næringsliv/uteliv som kan tilby gode kultur- og musikkopplevelser for innbyggerne samt at det viktig å ivareta rett til naturo for innbyggere som velger å bo i sentrum. Konserter, allsang og andre musikkarrangementer er med på å skape en positiv urbankultur i Moss og noe som mange innbyggere ønsker. Fremtidig sentrumsutbygging i Moss vil føre til en fortetting av bysentrum som vil bære med seg noen utfordringer. Kombinasjon av boliger og utesteder med lengre åpningstid hvor det spilles musikk forutsetter tilfredsstillende lydisolasjon og regulering av lydnivåer for at dette skal fungere tilfredsstillende for alle parter.

T-1442 står det:

Næringsvirksomhet og boliger i samme bygningskropp gir ofte støyproblemer, for eksempel: Strukturlyd fra maskiner eller intern transport, støy fra tekniske installasjoner, støy fra varelevering og renovasjon, støy fra renhold og vedlikehold. Kjøleanlegg i butikk i underetasjen til en boligblokk er den klassiske situasjonen. Støyproblemene er ofte knyttet til at næringsaktiviteten foregår når folk i boligene har stort behov for stillhet (tidlig morgen, ettermiddag, kveld, natt). Næringsvirksomhet og boliger i samme bygningskropp krever derfor en god planlegging med grundig vurdering av potensielle støykilder. Gjennom planbestemmelser bør det sikres at virksomheten i næringsdelen ikke kan endres på en slik måte at nye støyproblemer oppstår. Der en tillater kombinasjonen, må det vises stor omtanke ved planløsning og prosjektering av lyd/vibrasjonsisolering.

Kommunen må ha tydelige krav rundt dette.

I kommuneplanbestemmelsene 13.2 framkommer det:

Støy fra tekniske installasjoner og næringsvirksomhet i form av varelevering, musikkaktiviteter og lignende, skal for berørte boliger tilfredsstille kravene som stilles til støy fra tekniske installasjoner i Norsk standard NS 8175, tabell 4 klasse C. Støy fra flere kilder.

Dette er veldig bra, og bør suppleres med:

- Restaurant med dansemusikk/diskotek bør primært unngås i bygning med boliger. Eventuell etablering bør forutsette at det foreligger støyfaglig utredning som dokumenterer at de krav til lydisolasjon og lydnivå som følger av byggeteknisk forskrift kan tilfredsstilles.
- Dersom musikkrestauranter/diskotek tillates nær boliger, bør det sikres at lydspredningen dit blir liten. Det er viktig at restaurantens ventilasjonsanlegg blir så godt dimensjonert at vinduene ikke behøver å åpnes – selv på varme dager. Vinduene i rom med høyt støynivå (musikkrom, kjøkken) bør ikke kunne åpnes. Det må planlegges skjerming av adkomst, inngangsparti, områder for varelevering og eventuell røykesone utendørs slik at det ikke

påfører naboene støybelastning. Helsedirektoratets veileder musikkanlegg og helse kan legges til grunn for planlegging av nye boligområder med den type virksomhet og vurdering for eksisterende virksomheter.

Støy fra konserter og enkeltarrangementer kan reguleres gjennom bruk av folkehelseloven. For eksempel har helsetjenesten i Oslo kommune vedtatt følgende retningslinjer for sin behandling av utendørs konserter:

- Konserter avsluttes i rimelig tid og senest kl. 23.00.
- Det tillates maksimalt 5-6 konserter per år på hvert konsertsted
- Lydnivået må holdes på et helsemessig forsvarlig nivå for publikum og omgivelsene og må ikke overskride følgende lydnivåer for omkringliggende boliger:

	Ekvivalent lydn
Dagtid	80 dB
Kveldstid	75 dB
Natt	-

Med vennlig hilsen

Mahwash Ajaz
Rådgiver
Miljørettet helsevern
Moss kommune

Fra: Vibeke Arnesen <Vibeke.Arnesen@moss.kommune.no>
Sendt: onsdag 2. oktober 2019 10:09
Til: Mahwash Ajaz <Mahwash.Ajaz@moss.kommune.no>
Kopi: Vibeke Rosenlund <vibeke.rosenlund@rygge.kommune.no>
Emne: SV: Kommuneplan

Det går helt fint. Du må gjerne benytte neste uke også.

Med vennlig hilsen

Vibeke Arnesen

Arealplanlegger, Moss kommune

tlf dir: 950 67 489, sentralbordt: 69 24 80 00

vibeke.arnesen@moss.kommune.no - post@moss.kommune.no

Tenk miljø før du skriver ut

Fra: Mahwash Ajaz <Mahwash.Ajaz@moss.kommune.no>

Sendt: onsdag 2. oktober 2019 09:28

Til: Vibeke Arnesen <Vibeke.Arnese@moss.kommune.no>

Emne: Kommuneplan

Hei Vibeke,

Jeg trenger en utvidet frist for å gi innspill på kommuneplanen.

Ut uken i hvertfall :s

Går det greit?

Med vennlig hilsen

Mahwash Ajaz

Rådgiver

Miljørettet helsevern

Moss kommune

Moss kommune

Att: Vibeke Arnesen

vibeke.arnesen@moss.kommune.no

Kopi til

FORSLAG TIL KOMMUNEPLAN FOR MOSS KOMMUNE – ETTERSENDT HØRINGSSVAR FRA HAFSLUND NETT

Hafslund Nett AS («HN») viser til høring av forslag til kommuneplan. Innledningsvis vises det til vår uttalelse av varsel om oppstart av planarbeidet. Vi gjør også oppmerksom på at HN er i en prosess som innebærer at nettselskapet har endret navn til Elvia, inntil videre brukes eksisterende navn og logoer.

1 Innledning

Som tidligere informert om, har HN etter energiloven områdekonsesjon i Moss kommune (tidligere Moss og Rygge kommuner). Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i kommunene (høyspent og lavspent fordelingsnett). I tillegg til fordelingsnettet har HN anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon.

2 Merknader og innspill til bestemmelsene i kommuneplanens arealdel

Bestemmelser for nettstasjoner – ønske om ny selvstendig bestemmelse

Nettselskapet erfarer at det kan være vanskelig å få plassert og oppgradert nettstasjoner innenfor areal avsatt til boligbebyggelse, det gjelder i særlig grad i etablerte boligområder. Dette skyldes blant annet at grunneierne frykter tapte muligheter for utnyttelse av tomten/eiendommen. Basert på at nettstasjonene er teknisk infrastruktur som skal betjene fellelskapet og et større antall eiendommer mener vi det er gode grunner for at disse ikke regnes med i utnyttelsesgraden til eiendommen hvor nettstasjonen blir plassert.

Nettstasjonene må også plasseres slik at de får nødvendig adkomst, ofte direkte fra kommunal vei. Dersom de skal plasseres utenfor byggegrensen mot vei beslaglegger nettstasjonene et urimelig stort areal da det blir et innestengt «dødareal» mellom nettstasjonen og byggegrensen.

I forslaget til § 26 er det tatt inn en bestemmelse som sikrer fremføring av strøm til stedbunden næring innenfor LNF-områdene. Basert på at stedbunden næring strengt tatt må ha tilknytning til landbruket og at det innenfor LNF-områdene også er noe annen bebyggelse bør bestemmelsen utformes slik at den også favner annen eksisterende bebyggelse.

Nettstasjoner har en byggegrense på 5 meter, og avstanden gjelder også til terrasse og lignende brennbare utstikk som er direkte knyttet til bygget. HN ser at det ofte dessverre ikke blir tatt hensyn til disse avstandskravene når nye bygninger planlegges og oppføres. Dette skaper problemer både for grunneiere og for nettselskapet. Det er derfor viktig å synliggjøre byggegrenser mot nettstasjoner i planbestemmelsene.

Vi ønsker derfor at det tas inn en egen bestemmelse som omhandler nettstasjoner generelt. Vi tillater oss å foreslå følgende formulering:

§ XX Bestemmelser for nettstasjoner

- Nettstasjoner tillates oppført også innenfor regulerte byggegrenser mot offentlig veg.
- Nettstasjoner kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.
- Nettstasjoner tillates oppført inntil 1 meter fra eiendomsgrense.

- I LNF-områder tillates nettstasjoner oppført i forbindelse med fremføring og oppgradering av strømmettet til stedbunden næring og for eksisterende bygninger.

Til § 26

Det vises til ovennevnte forslag om en egen selvstendig bestemmelse for nettstasjoner.

Til § 29

Det vises til din e-post av 19.12.19 hvor det fremgår at kommunen begrenser faresonen til den faktiske byggeforbudssonen.

I tillegg til foreslått § 29 ber HN om at følgende tekst tas inn som en forlengelse av bestemmelsen:

«Netteier må kontaktes ved tiltak nær faresonen for å få opplysninger om spenningsnivå, byggeforbuds- og ryddebelte eller om andre elektriske installasjoner.

Faresonen gjelder til bebyggelsens nærmeste bygningsdel (terrasse, takutspring, vegg, sålekant mm). Jordkabler er ikke omfattet av hensynssonen og må hensyntas ved tiltak. Høy spenningsanlegget kan generere elektromagnetiske felt utover hensynssonen.»

Nettselskapet mener at planbestemmelsen også bør si noe mer om elektromagnetisk felt. Som et utgangspunkt foreslår vi følgende tekst tas inn som et tillegg til § 29:

«Høy spenningsanlegg generer elektromagnetiske felt. Dersom ny bebyggelse og anlegg som er beregnet for personopphold foreslås plassert nær høy spenningsanlegg som kan medføre magnetfeltnivåer over 0,4 mikrottesla, skal det gjennomføres utredninger som skal gi grunnlag for å vurdere bebyggelsens og anleggets plassering, samt forebyggende tiltak for å redusere magnetfeltet, jf. Statens strålevern.»

3 Merknader til plankartet

3.1 Faresoner

I kartløsningen under er HN sine byggeforbudssoner vist. Ved å trykke på byggeforbudssonene i kartløsningen vil det komme opp et vindu som både beskriver byggeforbudssonens avstand fra midttraséen og som oppgir linjenavnet. Dersom det er ønskelig kan gjeldende kommuneplan og eiendomsgrenser settes på som et lag i bakgrunn.

Link: <http://arcg.is/105Wq90>

Nedenfor gis en oversikt over byggeforbudssonen for de ulike kraftlinjene gjennom Moss kommune:

1. Tegneby-Moss	20 meter for hver masterekke, til sammen 30 meter
2. Moss – Mosseporten	20 meter
3. Tegneby – Rygge1	24 meter
4. Mosseporten – Øreåsen2	20 meter
5. Øreåsen – Rygge 2	varierer 18/20/30 meter
6. Rygge – Halmstad1	26 meter (16 meter mot sør, 10 meter mot nord)
7. Halmstad – Råde	varierer 18/26/28 meter

I tillegg til ovennevnte kraftlinjer har HN to pågående kraftlinjeprosjekter i Moss kommune. Prosjektet «Kambo-Moss» består av flytting av kraftlinjer som vist på vedlagte kart. Prosjektet «Hasle-Råde-Halmstad» innebærer en mindre traséendring der kraftlinjen går inn til Halmstad transformatorstasjon (gnr/bnr 151/52). HN foreslår at disse endringene dette medfører i faresonene gjøres i neste revisjon av kommuneplanen.

Vedlegg 1: Kart som viser flytting av kraftlinjer som følge av Kambo-Moss prosjektet

3.2 Arealformål Energianlegg

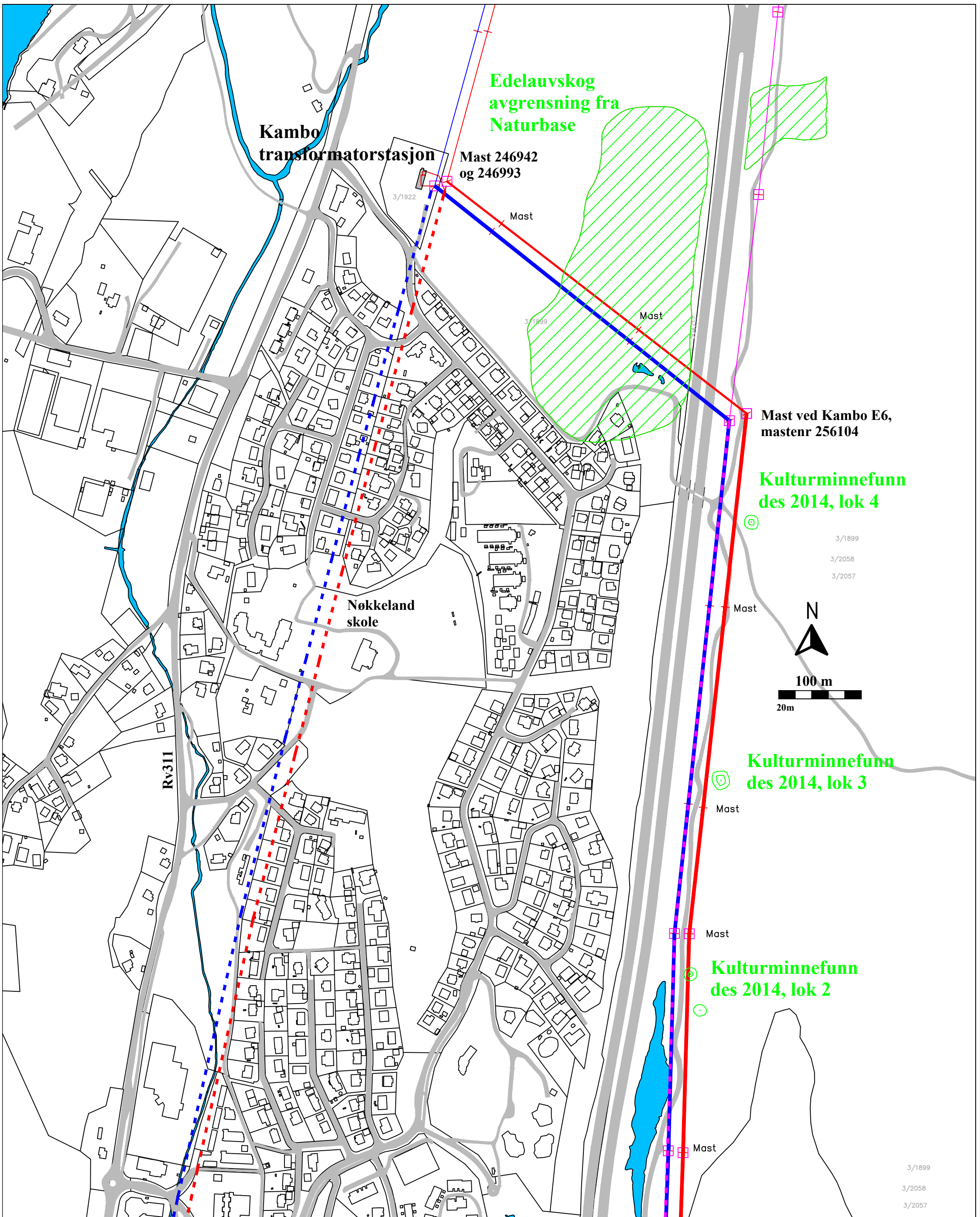
Arealer som brukes til transformatorstasjoner bør fortrinnsvis være avsatt til riktig arealformål, dvs. energianlegg kode 1510, jf. vedlegg I til kart- og planforskriften. Dette gjelder følgende transformatorstasjoner og eiendommer:

- Kambo, eiendommen gnr/bnr 3/1922 i Moss kommune
- Moss, eiendommen gnr/bnr 3/3086 i Moss kommune
- Jeløy, eiendommen gnr/bnr 1/2737 i Moss kommune
- Melløs, eiendommen gnr/bnr 2/1291 i Moss kommune
- Mosseporten, eiendommen gnr/bnr 3/2108 i Moss kommune
- Øreåsen, eiendommen gnr/bnr 68/60 i tidligere Rygge kommune
- Rygge, eiendommen gnr/bnr 88/33 i tidligere Rygge kommune
- Halmstad, eiendommen gnr/bnr 51/52 i tidligere Rygge kommune

Med vennlig hilsen
Hafslund Nett AS

Vedlegg:

- Kart som viser flytting av kraftlinjer som følge av Kambo-Moss prosjektet

TEGNEFORKLARING

- Eksisterende Moss 3

Ny Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten
(Alt 1 ved Mosseporten kjøpesenter)
Omsøkt trase

Rives Moss 3

Eksisterende Moss 1 og 2

Ny Moss 1 og 2, Omsøkt trase
- Rives Moss 1 og 2

Eksisterende Tegneby-Rygge 1

Rives Tegneby-Rygge 1

Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten
alternativ 2, utredet men ikke omsøkt

Eksisterende ledning 47 kV Neset -
Mosseporten og 47 kV Mosseporten - Øreåsen

REV.	DATO	REVISJONEN GJELDER			TEGNET	GODKJENT	GODKJENT REV.	DATO
TEGNET AV	TEGNET DATO	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV	GODKJENT DATO	KUNDE			
TME	2015-04-27				HAFSLUND NETT AS			
		47 kV Tegneby-Neset/Moss 1, 2 47 kV Tegneby - Rygge 1 47 kV Tegneby - Mosseporten			TEGNINGSNUMMER KUNDE			
STRØMSVEIEN 102 POSTBOKS 6695 ETTERSTAD 0609 OSLO TELEFON: 23 24 48 80		Trasekart til konsesjonssøknad			TEGNINGSNR: REJLERS NORGE AS 11197-101			
BLANKETT A3		ERSTATNING FOR		MÅLESTOKK 1 PDF	BLAD NUMMER 1		REVISJONNUMMER A	

3/2052

N

20m

3/20

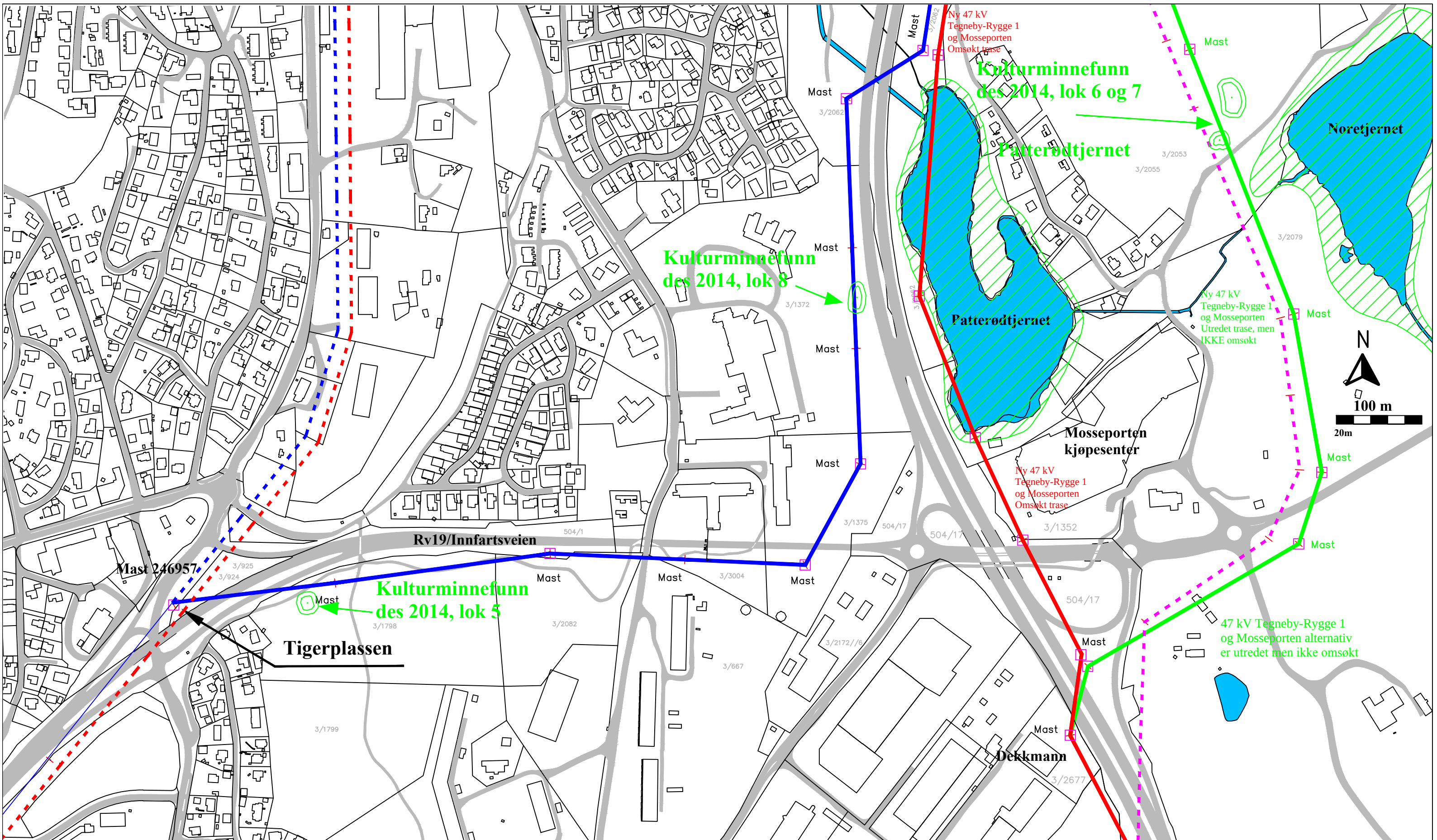
Mas'

Kulturminnefunn des 2014, lok 6 og

 Ny Moss 1 og 2, Omsøkt trase

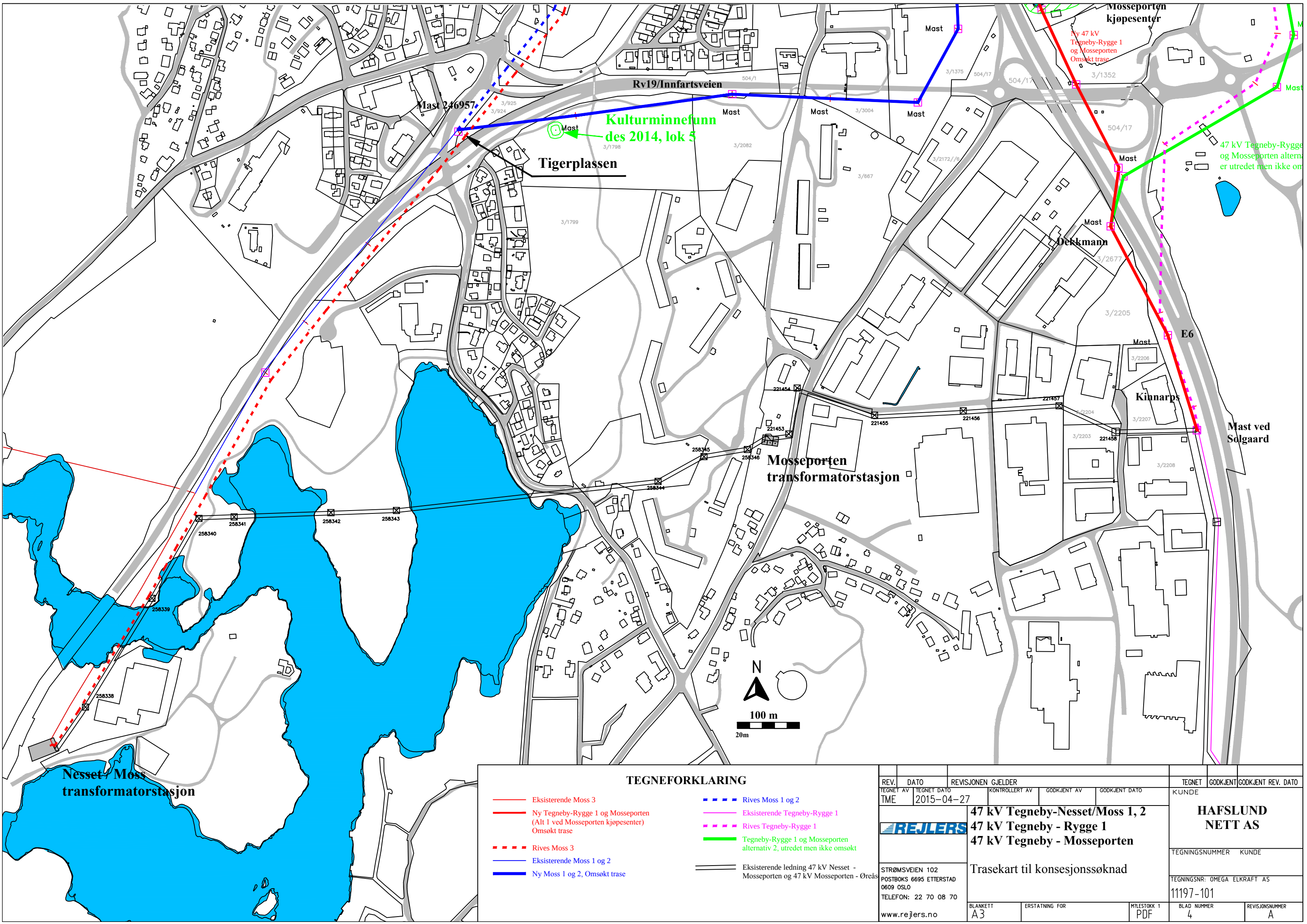
===== Eksisterende ledning 47 kV Nesset -
Mosseporten og 47 kV Mosseporten - Øreåsen

REV.	DATE	REVISJONEN GJELDER			TEGNET	GODKJENT	GODKJENT REV. DATE	
TEGNET AV	TEGNET DATE	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV	GODKJENT DATE	KUNDE			
TME	2015-04-27				HAFSLUND NETT AS			
		47 kV Tegneby-Nesset/Moss 1, 2 47 kV Tegneby - Rygge 1 47 kV Tegneby - Mosseporten						
STRØMSVEIEN 102 POSTBOKS 6695 ETTERSTAD 0609 OSLO TELEFON: 22 70 08 70		Trasekart til konsesjonssøknad			TEGNINGSNUMMER KUNDE			
					TEGNINGSNR: REJLERS NORGE AS 11197-101			
BLANKETT A4		ERSTATNING FOR		M7LESTOKK 1 PDF	BLAD NUMMER 2		REVISJONSNUMMER A	

TEGNEFORKLARING	
Eksisterende Moss 3	Rives Moss 1 og 2
Ny Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten (Alt 1 ved Mosseporten kjøpesenter) Omsøkt trase	Eksisterende Tegneby-Rygge 1
Rives Moss 3	Rives Tegneby-Rygge 1
Eksisterende Moss 1 og 2	Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten alternativ 2, utredet men ikke omsøkt
Ny Moss 1 og 2, Omsøkt trase	Eksisterende ledning 47 kV Nesset - Mosseporten og 47 kV Mosseporten - Øreåsen

REV.	DATO	REVISJONEN GJELDER			TEGNET	GODKJENT	GODKJENT REV.	DATO
TEGNET AV	TEGNET DATO	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV	GODKJENT DATO	KUNDE			
TME	2015-04-27				HAFSLUND NETT AS			
		47 kV Tegneby-Nesset/Moss 1, 2 47 kV Tegneby - Rygge 1 47 kV Tegneby - Mosseporten			TEGNINGSNUMMER KUNDE			
STRØMSVEIEN 102 POSTBOKS 6695 ETTERSTAD 0609 OSLO TELEFON: 22 70 08 70 www.rejlers.no		Trasekart til konsesjonssøknad			TEGNINGSNR: OMEGA ELKRAFT AS 11197-101			
BLANKETT A3	ERSTATNING FOR	MÅLESTOKK 1 PDF	BLAD NUMMER 3	REVISJONSNUMMER A				

TEGNEFORKLARING

- Eksisterende Moss 3

Ny Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten
(Alt 1 ved Mosseporten kjøpesenter)
Omsøkt trase

Rives Moss 3

Eksisterende Moss 1 og 2

Ny Moss 1 og 2, Omsøkt trase
- Rives Moss 1 og 2

Eksisterende Tegneby-Rygge 1

Rives Tegneby-Rygge 1

Tegneby-Rygge 1 og Mosseporten
alternativ 2, utredet men ikke omsøkt

Eksisterende ledning 47 kV Nesset -
Mosseporten og 47 kV Mosseporten - Øreås

REV.	DATO	REVISJONEN GJELDER			TEGNET	GODKJENT	GODKJENT REV.	DATO
TEGNET AV	TEGNET DATO	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV	GODKJENT DATO	KUNDE			
TME	2015-04-27				HAFSLUND NETT AS			
					TEGNINGSNUMMER KUNDE			
STRØMSVEIEN 102 POSTBOKS 6695 ETTERSTAD 0609 OSLO TELEFON: 22 70 08 70 www.rejlers.no					TEGNINGSNR: OMEGA ELKRAFT AS 11197-101			
BLANKETT A3		ERSTATNING FOR		MÅLESTOKK 1 PDF	BLAD NUMMER 4		REVISJONSNUMMER A	